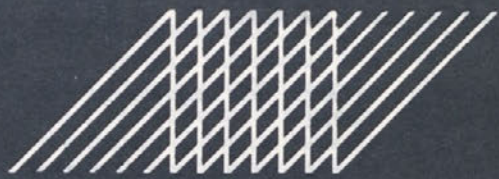

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 5 leto X. - MAJ 1982

Ob devetdesetletnici rojstva Josipa Broza - Tita

Dragi tovariš TITO!

Ko bi še živel, bi v veselju petindvajsetega maja praznovali dan mladosti oziroma tvoj rojstni dan. Čeprav si bil rojen v vasi Kumrovec 7. maja, si skupno z vsemi ljudmi Jugoslavije praznoval svoj rojstni dan kot dan mladosti. Neizmerna je bila tvoja vera v mlade in mladi so se ob tebi kalili, se učili, te spoštovali in ljubili. Teh nekaj vrstic posvečam tebi, dragi naš Tito.

Četrtega maja sta minili žalostni dve leti, odkar si umrl. Umrlo pa je utrujeno telo, v srcih jugoslovanskih narodov in narodnosti boš živel vedno. Tvoje delo, tovariš Tito, je pristočno v vsakem našem domu, v vsaki vasi in mestu Jugoslavije. Teško je najti kraj, vas ali mesto, v katerega ne bi bil vtkan vsaj delček tvojega neizmernega življenjskega dela: od Kumrovca in Siska, kjer si se šolal; Kamnika, Bjelovara, Kraljevice in Palanke, v katerih tovarnah si delal; Novega Sada, kjer si v trdnjavi nad Donavo bil zapornik; Zagreba, kjer si ustanavljal in gradil sindikate in partijo; Lepoglave in Maribora, v katerih kaznilnicah so hoteli izničiti tvoj revolucionarni duh;

Beograda, iz katerega si krenil v osvobodilni boj; Užice, kjer si osnoval prvo republiko na naših tleh; Ruda, kjer si začel graditi ljudsko armado; Foče, Drvarja in Visa, od koder si poveljeval in usmerjal revolucijo; Bihaća, Jajca, kjer si postavljali temelje nove države; Banovičev, Sarajeva, Železnika, Ljubljane, Niša, Skopja in drugih mest, kjer si skupaj z mladino slavil največje in najlepše praznike proletarske graditve; Dubrovnika, Splita in Pule, od koder si se vračal z velikih potovanj iz vsega sveta v prid miru; vse do Titograda, Velesa, Korenice in Velenja, ki nosi tvoje ime, stoje zdaj znamenja tvojega življenja in dela. Ni v tvoji deželi kraja, kjer te zavoljo vsega tega ne bi imeli za svojega občana, nadvse dragega in najbližjega. Kjerkoli si hodil, bil na krajšem ali daljšem obisku, povsod si se spoprijemal s problemi. S svojo mislijo, preudarnostjo, predvsem pa neutrudljivo dejavnostjo si pomagal vsem do rešitve. Vse povsod smo te z navdušenjem sprejemali, te cenili, ker si znal svoje besede potrjevati z delom. Zato so tvoji obiski bili in ostali za vedno prazniki in najljubši dnevi občanov, kadar so jih preživljali s teboj, velikokrat pa so bili

tudi mejniki našega veličastnega razvoja. Za vsak naš kraj, mesto in občino je bil tvoj obisk navdih za nova dejanja, za boljše življenje. Večkrat si delil priznanja delovnim ljudem za uspehe in dobre rezultate, bil zadovoljen, kadar je bilo to priznanje podeljeno pravemu človeku. Vedno si znal svetovati, kako je treba graditi samoupravni socializem ter utrjevati bratstvo v naši socialistični Jugoslaviji. Vse svoje življenje si podaril nam: za napredek vseh delovnih ljudi Jugoslavije ter

velikega dela naprednega človeštva.

KO DALJNI ZVON MEHKO DONI V TIŠINI,

ZVEČER, KO SAPIČ DIH GUBI SE V ŽITU,

TAKRAT ZAPOJMO O DOMOVINI, O

VČERAJSNJI IN JUTRIŠNJI, O TITU.

JOŽE BOŽIČ

ČETRTEGA MAJA STA MINILI DVE LETI, ODKAR JE KRIJTA USODA IZ NAŠIH VRST IZTRGALA LJUBLJENEGA TITA. Z NJEGOVO SMRTJO SO JUGOSLOVANSKI NARODI IN NARODNOSTI, DELAVSKI RAZRED JUGOSLAVIJE IN VSI DELOVNI LJUDJE IZGUBILI SVOJEGA NAJVEČJEGA VODITELJA, MEDNARODNA SKUPNOST PA ENEGA NAJVIDNEJŠIH DRŽAVNIKOV NAŠE DOBE. TOVARIŠA TITA NI VEČ MED NAMI, OSTALA PA SO NJEGOVA DELA; NAŠA VELIKA OBVEZNOST JE, DA JIH URESNIČIMO.

LETOS BOSTA IMELI OSREDNJE MESTO PRI OBELEŽEVANJU IMENA IN DELA TOVARIŠA TITA PROSLAVI 90-LETNICE NJEGOVEGA ROJSTVA IN 45-LETNICE NJEGOVEGA PRIHODA NA ČELO PARTIJE.

PROSLAVLJANJE DATUMOV IN OBLETNIC, KI SO LETOS POVEZANI Z IMENOM IN DELOM TOVARIŠA TITA, SO SESTAVNI DEL DEJAVNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV, DRUŽBENOPOLITIČNIH IN DRUGIH ORGANIZACIJ TER SKUPNOSTI V VSEH OKOLJIH. Z NOVIMI DELOVNIMI ZMAGAMI IN DOSEŽKI BOMO NAJUSTREZNEJE IZRAZILI PRIVRŽENOST DELU TOVARIŠA TITA IN ODLOČENOST, DA ŠE NAPREJ KREPIMO IN RAZVIJAMO PRIDOBITVE REVOLUCIJE.

Pregled poslovanja DO Novoteks za prvo trimesečje 1982

Število zaposlenih

V prvem trimesečju leta 1982 je bilo povprečno zaposlenih 2.546 delavcev. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je število delavcev večje za 76 ali za 3 odst., v primerjavi s planom pa manjše za 92 delavcev ali za 3 odst.

Proizvodnja

V prvem trimesečju smo proizvedli 391.145 baznih kilogramov preje, kar je za 20 odst., manj kot v lanskem trimesečju in za 9 odst. manj, kot je predvideval plan. Manjša proizvodnja preje je posledica izpada proizvodnje v repco predilnici, ki zaradi trenutnega asortimana, dela le z eno četrtino kapacitet. Proizvodnja tkanin je bila v tem trimesečju 978.585 metrov, kar je za 3 odst. nad planirano in za 11 odst. več kot v lanskem prvem trimesečju. V vseh treh konfekcijah so izdelali 350.870 kosov konfekcijskih izdelkov, kar je za 15 odst. več kot lani in za 1 odst. manj, kot smo planirali. Proizvodnja je bila pod planom v konfekciji na Vinici, ki zaradi nepravočasnih dobav osnovnega materiala ter težkega programa svojih obveznosti ni mogla realizirati. V kooperaciji je bilo izdelanih 59.097 kosov, kar je za 90 odst. več kot lani v istem obdobju. Kljub težavam pri nabavi surovin, predvsem uvoženih, je proizvodnja zadovoljiva, saj plani niso doseženi le v metliški predilnici, v pletilnici in viniški konfekciji, medtem ko so v ostalih delovnih enotah oziroma tozdih doseženi in preseženi.

Prodaja

V prvem trimesečju smo prodali 1.012.881 metrov tkanin in pletenin, kar je za 7 odst. več

kot v lanskem enakem obdobju in za 7 odst. več, kot smo planirali. Od skupne količine smo prodali v izvoz 355.400 metrov ali 35 odst. Konfekcijskih izdelkov je bilo prodanih 474.953 kosov, kar je za 14 odst. več, kot smo planirali. Od celotne prodaje smo izvozili 261.008 kosov ali 54 odst. Iz teh podatkov lahko potegnemo ugotovitev, da smo veliko naporov vložili za povečanje izvoza in s tem zagotovili proizvodnji najnujnejše surovine.

Izvoz — uvoz

Zaradi pomembnosti zunanjetrgovinskega poslovanja, od katerega so sedaj odvisni naši poslovni rezultati, dajemo obširnejši pregled vrednostnega obsega izvoza in uvoza za prvo trimesečje leta 1982:

TABELA:

Povprečni neto osebni dohodki v prvem trimesečju

Osebni dohodki so v prvem trimesečju letošnjega leta kar občutno porastli glede na lansko prvo trimesečje. V mesecu januarju smo povečali osnovno vrednost točke za 13 odst., dodali še vsem delavcem po deset denarnih točk, oziroma tistim z najnižjimi osebnimi dohodki nekaj več, ter sprejeli enotno delovno učinkovitost. Ker so bili tudi rezultati proizvodnje in prodaje relativno ugodni, smo na osnovi meril za delitev sredstev za osebne dohodke izplačali naslednje povprečne neto osebne dohodke:

	I-III 81	I-III 82	Indeks 82/81
TOZD, DE			
PRED. METLIKA	7.718	11.253	141
Pred. Novo mesto	8.053	10.972	136
Priprava	7.478	10.034	134
Tkalnica	8.040	11.442	142
Apretura	7.798	10.427	134
Pletilnica	8.189	9.865	121
IVS	10.164	14.560	143
Vodstvo To	11.007	14.934	136
TKANINA	8.173	11.133	136
KONF. NOVO MESTO	6.724	10.092	150
KONF. VINICA	6.709	8.629	129
KONF. TREBINJE	6.507	9.833	149
TRGOVINA	9.678	12.576	130
DSSS	10.015	13.618	136
brez trg. zastop.		12.598	
DO NOVOTEKS	7.853	10.952	139

Povprečni neto OD na zaposlenega so v primerjavi z lanskim prvim trimesečjem porastli za 39%. Povprečni neto osebni dohodek v Novoteksu je znašal 10.952 din.

Nadurno delo

Zaradi zahtev poslovanja smo del svojih nalog opravljali tudi prek 8-urnega delovnega časa. Po temeljnih organizacijah smo opravili naslednje število nadur:

	I-III 81	I-III 82	Indeks
Predilnica Metlika	207	180	85
Tkanina	16.625	12.269	74
Konf. Novo mesto	3.944	711	18
Konf. Vinica	360	209	58
Konf. Trebinje	—	—	—
Trgovina	1.733	878	51
DSSS	2.852	1.514	53
DO NOVOTEKS	25.721	15.761	61

Vidimo, da se je število nadur občutno zmanjšalo, tako v proizvodnih tozdih, kakor tudi v delovni skupnosti.

Boleznine

Boleznine še vedno močno obremenjujejo našo delovno organizacijo. Prikazali jih bomo v odstotkih na skupnem fondu delovnega časa:

	% boleznin I-III 81	% boleznin I-III 82	Indeks 82/81
Predilnica Metlika	10,7	7,9	74
Tkanina	13,7	13,4	98
Konfekcija Novo mesto	14,7	14,4	98
Konfekcija Vinica	10,1	15,5	154
Konfekcija Trebinje	12,1	14,2	117
Trgovina	5,1	6,8	133
DSSS	10,6	9,3	88
SKUPAJ DO	12,2	12,5	102

V celoti so se bolezenski izostanki povečali glede na lani za 2 odst. Boleznine do 30 dni so se zmanjšale za 6 odst., boleznine nad 30 dni so se povečale za 10 odst., porodniški dopusti pa za 6 odst.

Pregled izvoza po ICD po SIV tečaju — konvertibilni trg

	Plan I-III 1982	Izvršitev I-III 1982		Indeks 82/81 stari SIV	Indeks izv./plan
		Stari SIV	Novi SIV		
Tkanina	15.429.105	35.209.000	40.560.355	60.131.426	262
Konfekcija Novo mesto	4.569.711	3.257.850	3.897.229	4.662.037	85
Konfekcija Vinica	1.847.951	2.560.729	5.451.796	6.521.679	295
Konfekcija Trebinje	13.783.644	15.184.326	15.299.815	18.302.313	110
Skupaj DO	35.630.411	56.211.905	65.209.196	89.617.455	183

Razen izvoza na konvertibilno tržišče smo izvozili v prver trimesečju za 517.571,00 din na klirinško področje.

Pregled uvoza po ICD po SIV tečaju

	Plan I-III 1981	Plan I-III 1982	Izvršitev I-III 1982		Indeks 82/81 stari SIV	Indeks izv./plan
			Stari SIV	Novi SIV		
Tkanina	47.187.240	63.919.858	53.304.845	66.672.158	112	
Konf. Novo mesto	2.910.030	5.000.000	2.339.681	2.796.032	80	
Pred. Metlika	570.424	—	366.662	431.265	75	
Skupaj DO	50.667.694	68.919.858	56.011.186	69.899.455	110	

Iz klirinškega področja smo uvozili za 913.025 din blaga.

Kazalci uspešnosti poslovanja za DO NOVOTEKS I-III 1982

	I-III 1981	I-III 1982	Ind.
Celotni prihodek	488.453.799	691.607.096	142
Porabljena sredstva	330.654.958	453.677.283	137
Dohodek	157.798.837	237.929.813	151
Čisti dohodek	111.120.269	168.934.663	152
Razdr. tev čistega dohodka			
- del ČD za OD	74.664.143	105.204.715	141
- del ČD za skup.por.za dr.potr.	3.567.594	6.929.635	195
- del ČD za stanov.ogradnjo	2.950.660	5.543.559	188
- del ČD za poslovni sklad	26.337.671	45.826.628	174
- del ČD za rezervni sklad	3.600.193	5.430.126	151

Obveznosti iz poslovnega sklada

Dani krediti	800.000	500.000,00	63
Energetika	823.177	2.459.529,15	299
Nerazviti	1.469.624	2.395.825,95	163
Posejilo sklada federacije	467.034	-	-
Posejilo za ceste, luke	209.379	-	-
Sanacijski kredit	3.227.615	2.946.927,60	91
Čisti poslovni sklad	19.652.776	37.524.344,97	191
Amort.odpis osnov.sred.	6.077.801	10.205.521,73	168

Kazalci uspešnosti poslovanja

	Plan I-III 82	Izv. I-III 82	Ind.
Celotni prihodek	630.700.679	691.607.096	110
Dohodek	203.697.710	237.929.813	117
Čisti dohodek	146.241.785	168.934.663	116
Del ČD za OD	109.237.105	105.204.715	96
Cel.prih.na delavca	266.794	293.054	110
Doh. na delavca	86.167	100.818	117
ČD na delavca	61.862	71.582	116
Akum.v prim.z doh.	13,61%	21,54%	158
OD in skupna por.na delavca	50.131	49.864	99
Štev.zap.na podlagi del. ur	2364	2360	100

Doseženi finančni rezultati so glede na težke pogoje gospodarjenja dokaj dobri. Primerjava s prvim trimesečjem lanskega leta nam pove, da smo osnovne kazalce, kot so celotni prihodek, dohodek, čisti dohodek itd., močno povečali in da smo izpolnili tudi planska predvidevanja.

Maso bruto osebnih dohodkov smo povečali za 40,9 odst. glede na lani in smo tako z ozirom na družbeni dogovor

postali kršitelji tega dogovora. Iz naslova rasti primerljivega dohodka (dohodek + amortizacija) bi lahko povečali maso OD za 33,70 odst. Dodatne olajšave glede na delež konvertibilnega izvoza v celotnem prihodu nam dajejo še dodatnih 5 odst. in nizko povprečje OD v letu 1981 (pod 14.000 din) še eno dodatno točko. V skupnem bi torej lahko povečali maso OD za 39,70, dejansko pa smo jo povečali za 40,9 odst.

TEODORA KOVAČIČ

Referendum in nadomestne volitve

V temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb DO Novoteks, razen v tozdu Konfekcija III Trebinje, je bil 7. maja 1982 izveden referendum, na katerem smo odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev.

Poleg navedenega samoupravnega sporazuma pa so delavci v tozdu Predilnice Metlika odločali še o sprejemu sprememb in dopolnitev statuta temeljne organizacije, delavci DSSS pa o sprejemu sprememb in dopolnitev pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD v DSSS. V temeljni organizaciji Tkanina so bile istočasno z referendumom izvedene tudi nadomestne volitve v delavski svet in sicer iz dela delovnega sveta procesa tkalnica – izmena C.

Referenduma se je od skupnega števila 2158 delavcev (brez tozda Konfekcija III Trebinje) udeležilo 1748 delavcev ali 81,05 odst. Za sprejem sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev je glasovalo 1468 delavcev oziroma 68,02 odst., proti je glasovalo 230 delavcev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 50.

Ker je za spremembe in dopolnitve navedenega samoupravnega sporazuma glasovala večina delavcev vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti skupnih služb, so tudi sprejete.

Glasovanje je potekalo po posameznih delovnih enotah oz. temeljnih organizacijah in DSSS. Izidi glasovanja so naslednji:

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE SREDSTEV SKUPNE PORABE ZA ZADOLJEVANJE STANOVANJSKIH POTREB DELAVCEV

	vpisanih delavcev	glasovalo	%	glasovalo ZA	%	PROTI	nevel.
TO TKANINA							
- skupaj	951	713	74,97	521	54,78	148	44
- DE predil.	169	137	79,19	102	60,00	24	11
- DE priprava	188	131	69,68	102	54,26	24	5
- DE tkalnica	214	158	73,83	127	59,35	25	6
- DE oplemen.	290	225	77,58	144	64,00	60	21
- IVS	90	62	68,8	46	51,11	15	1
TO PREDILNICA Metlika	329	288	87,53	264	80,24	22	2
TO KONFEKCIJA I Novo mesto	245	199	81,22	175	71,42	21	3
TO KONFEKCIJA II Vinica	242	230	90,28	215	88,84	15	-
TO TRGOVINA	88	81	92,04	80	90,90	1	-
DSSS	299	237	79,26	213	71,24	23	1

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA TO PREDILNICA METLIKA

TO PREDILNICA Metlika	329	288	87,53	265

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA IN ZA DELITEV SREDSTEV ZA OD

DSSS	299	237	79,26	211

NADOMESTNE VOLITVE V DELAVSKI SVET TO TKANINA, tkalnica – izmena C

Od 951 v volilni imenik vpisanih delavcev tozda Tkanina je volilo 713 delavcev oziroma 74,97 odst. Pravilno je glasovalo 650 delavcev, 63 glasovnic pa je bilo neveljavnih.

Kandidata sta dobila naslednje število glasov:

1. Štefka Gril	278 glasov
2. Anton Marolt	372 glasov
Izvoljen je Anton Marolt	

Delo delegacij v preteklem mandatnem obdobju

Za nami je drugo mandatno obdobje, za katerega lahko trdimo, da je bilo s strani delovanja delegacij za ZZZD in posamezne sise precej bolj aktivno kot prvo štiriletno obdobje. V DO Novoteks smo izkušnje oziroma pomanjkljivosti prvega mandatnega obdobja s pridom uporabili v smislu izboljšanja delovanja posameznih delegacij.

Lahko rečemo, da je delovanje delegacij, zlasti za zbor ZD, bilo aktivno skozi vse mandatno obdobje. Da je temu tako, je v dobršni meri pripomogla sama organiziranost delegacij oziroma konference delegacij za ZZZD. Po začetnih težavah, ko so se posamezne delegacije ločeno sestajale in pošiljale delegate na sejo zbora brez ustreznih mnenj delavcev, organov DS in strokovnih služb ali pa celo z različnimi stališči do posameznega problema, smo se na predsedstvu OO ZS DO skupaj s predsedniki delegacij dogovorili, da bodo delegacije za ZZZD delovale skupno. Na skupnem sestanku obeh delegacij in konference delegacij za zbor ZD smo lažje in uspešneje zaznavali stališča do posameznih problemov in pri tem zahtevali v pomembnejših problemih stališča strokovnih služb, ki smo jih vabili na sejo. Na ta način smo izoblikovali (po dogovoru) skupno enotno mnenje o problemu, ki je bil pomemben za tozde oz. DO. Pri tem smo nekajkrat obveščali tudi DS tozgov ali DO o problemu, ki je bil obravnavan na skupščini, in tudi od njih dobili ustrezno stališče. Težava pri tem pa je bila, da so bili materiali za sejo dostikrat v časovnem zaostanku in se zaradi tega ni bilo moč koordinirano povezati z delavskimi sveti tozgov ter dobiti njihova stališča do posameznih problemov, tako da smo največkrat imeli samo mnenje delegacij oziroma strokovnih služb.

Kljub vsemu smo, tako OO ZS kot DS in poslovodni organi, sodelovali pri pripravi pripomb na srednjeročni plan občine Novo mesto, pri oceni letnega gospodarjenja DO, pri uresničevanju družbenega dogovora o omejitvi dnevnice, kilometrin, pri ustvarjanju in delitvi dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z družbenim dogovorom itd. V primeru, ko smo ugotovili, da smo kršitelji družbenega dogovora oziroma republiške resolucije pri izplačilu OD za 4 odst., smo zahtevali od strokovne službe in

poslovodnega organa obrazložitev, zakaj je do tega prišlo. Vsa ta mnenja oziroma obrazložitve smo potem tudi podali na občinskem sindikalnem svetu oziroma na zboru ZD prek svojih delegatov v omenjenih telesih.

Prav tako smo sodelovali s KS Bršljin pri problemih, ki so skupnega pomena, predvsem pri prizadevanjih za izgradnjo trgovine v Bučni vasi, urejanju lokalnega prometa (tako cestnega kot železniškega), izgradnji otroškega vrtca, osnovne šole Bršljin, katere pokrovitelj je DO Novoteks, itd.

Pri tem delovanju pa smo imeli tudi določene težave in to predvsem:

1. zaradi kratkega roka dostave gradiv za posamezne seje, kar se je med mandatom izboljšalo; k temu je precej pripomoglo občinsko skupščinsko glasilo odločajmo;
2. zaradi preveč strokovnih oziroma preobširnih gradiv za seje;
3. pri pridobitvi stališča baze oziroma DS za pomembna vprašanja tozgov kakor tudi DO v celoti;
4. predvsem pa pri prenosu povratnih informacij na delavske svete, OO ZS oziroma med delavce.

Prav tu bi rad poudaril, da so posamezne delegacije seznanjale delavske svete oziroma OO ZS občasno o svojem delovanju ter da so bili delavci informirani občasno prek tovarniških Novic oziroma glasila DO Novoteks, da pa smo še vedno vse premalo naredili na tem področju. Prav zaradi tega smo se na občnem zboru konference OO ZS DO kakor tudi na konstitutivni seji novo izvoljenih delegacij za posamezne sise in ZZZD dogovorili, da mora postati informiranje delavcev o delovanju delegatov stalna naloga. V tovarniškem glasilu bomo imeli novo rubriko Delegati poročajo, v kateri bodo posamezne delegacije oziroma konference delegacij redno obveščale delavce o svojem delu. Prav tako bodo delegacije oziroma konference delegacij poročale periodično na delavskih svetih oziroma OO ZS in konferenci OO ZS o svojem delegatskem delu. Pri tem smo se dogovorili, da morajo delegacije oziroma konference delegacij dobiti vso potrebno strokovno pomoč od poslovodnih organov ter strokovnih služb, ki se še vedno premalo zavedajo, da je prav prek delegacij in delegatov v ZZZD in sisih lažje in

hitreje uresničevati vse potrebe oziroma interese DO na vseh področjih.

Manj uspešno je bilo delovanje posebnih oziroma združenih delegacij na ravni konferenc za posamezne sise. Delegati so bili večkrat prepuščeni sami sebi in zaradi tega tudi manj aktivni pri svojem delu. Zlasti je bilo to čutili proti koncu mandatnega obdobja, saj se je se delegacij oziroma konferenc delegacij udeleževalo vse manj članov.

Kljub vsemu pa so zlasti delegacije za sise stanovanjskega gospodarstva, izobraževanje, zdravstvo ter telesno kulturo še dokaj uspešno delovale in to precej po zaslugi predsednikov delegacij. Slabše je bilo potem

obveščanje delavcev oziroma samoupravnih organov o njihovem delovanju. Na občnem zboru konference OO ZS DO smo zato poudarili, da mora biti v prihodnje tesnejša povezanost sindikata in ostalih DPO kot nosilcev odgovornosti v delovni organizaciji za delovanje vseh delegacij znotraj delovne organizacije. Ta tesna povezanost pa se mora odražati takoj pri pridobivanju mnenj delavcev za pomembnejše zadeve, ki se obravnavajo na posameznih interesnih skupnostih, kot tudi pri povratnih informacijah s strani delegatov. Pri tem morajo OO ZS zavzeti stališča glede na smernice OS ZS o posameznih pomembnejših zadevah ter jih prenesti na svoje delegate.

TOMAŽ MOŽINA

Izvolili predsedstvo in komisije

V sredo, 21. aprila 1982, je bila 1. seja zbora delegatov enote skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Novoteks, ki tvori skupaj s tozdom Beti Mirna peč konferenco delegacij, ima v tem zboru 2 delegatski mesti. 1. seja je bila posvečena predvsem konstituiranju zbora.

Zbor sestavlja 63 delegatov, ki jih delegirajo delegacije v temeljnih samoupravnih organizacijah in delavnih skupnostih ter delegacije KS. Imenovali oziroma izvolili smo predsednika in podpredsednika zbora. Na predlog SZDL je bil za predsednika izvoljen Rudi Hrvat, upokojenec iz Irče vasi, za podpredsednika zbora pa Franc Somrak, prav tako upokojenec iz KS Kandija-Grm.

Izvoljeni so bili tudi trije petčlanski odbori oziroma komisije in sicer:

1. odbor za varstvo delovnih invalidov, rehabilitacijo in zaposlovanje,

2. komisija za spremljanje in pospeševanje rekreativne dejavnosti upokojenecv in invalidov,

3. komisija za stanovanjsko problematiko upokojenecv v to komisijo je imenovan tudi upokojenec naše DO in sicer Jože Udovč, ki bo opravljal funkcijo podpredsednika komisije).

Naj še povem, kakšna je vloga oziroma delo zbora enote skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v naši občini:

1. zbor delegatov sprejema pravilnik o organiziranosti in nalogah enote, njene spremembe in dopolnitve ter druge splošne akte,

2. razpravlja, zavzema in usklajuje stališča o vprašanjih, o katerih odloča skupščina skupnosti, zlasti pa o temeljnih vprašanjih sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, o obveznostih zavarovancev za zagotovitev pravic na temelju vzajemnosti in solidarnosti ter o vprašanjih organizacije skupnosti,

3. samostojno in v sodelovanju z drugimi skupnostmi in organizacijami sprejema programe in ukrepe o prevenciji invalidnosti, rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov,

4. odloča o razporeditvi sredstev sklada za gradnjo domov in stanovanj za upokojenecv in invalide, ki evidenčno pripadajo enoti skupnosti,

5. razporeja sredstva za rekreativno dejavnost upokojenecv,

6. določa, v sodelovanju z društvi upokojenecv, kriterije in merila za regresiranje bivanja upokojenecv v domovih skupnega pomena,

7. sodeluje s skupnostjo socialnega varstva, z drugimi interesnimi skupnostmi, organizacijami in društvi na območju občine pri obravnavanju vprašanj skupnega pomena,

8. sodeluje z enotami skupnosti na ravni regije,

9. voli in razrešuje organe zbora delegatov, predsednika zbora in njegovega namestnika,

10. delegira delegate za skupščino skupnosti in skupščino občinske skupnosti socialnega varstva,

11. opravlja druge naloge v pristojnosti enote.

MIRA KUMPA

MIJO KURPES, direktor tozda Konfekcija I, je prejel odlikovanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda

Mijo je bil rojen 27. decembra 1939. V delovni organizaciji Novoteks se je zaposlil 1969, kjer je dograjeval novo nastajajoči konfekcijski obrat in ga kljub velikim težavam uspel izvozno usmeriti. Ves čas je bil in je še družbenopolitično aktiven tako v DO Novoteks kot tudi v krajevni skupnosti Bršljin ter občini.

Priznanje OF je prejel za družbenopolitično delo. V obrazložitvi so napisali, da se je Mijo Kurpes že v mladosti posvečal družbeno političnemu delu v družbenopolitičnih organizacijah, zato si je poleg strokovne izobrazbe pridobil tudi politično izobrazbo, iz katere črpa danes usmeritve pri svoji družbenopolitični aktivnosti na

delovnem mestu in v krajevni skupnosti Bršljin, občini in društvih.

MIRA KUMP, vodja predmontaže Konfekcije I v Novem mestu je prejela srebrni znak sindikata

Mira je bila rojena 19. maja 1953. V naši delovni organizaciji je zaposlena od 1972 in je ves čas izredno prizadevna na strokovnem in na družbenopolitičnem področju. Kot napredna mladinka se je takoj vključila v delo mladinske organizacije in sindikata v tozdu in delovni organizaciji. Delavci so njene izredne organizacijske in druge uspehe prav hitro opazili ter so jo predlagali v razne samoupravne, družbenopolitične in društvene organizacije, v katerih je nadvse prizadevno delovala. Leta 1973 je bila sprejeta v ZK. Med delavci v tozdu in DO uživa velik ugled. Sodelavci jo spoštujejo, saj je Mira prisotna povsod, kjer je potrebno poprijeti za delo.

Danes je član raznih teles v

tozdu in DO Novoteks, v krajevni skupnosti, občini pa tudi v širši družbeni skupnosti.

JOŽE PUŠ, skladiščnik pomožnega materiala. Najstarejši letošnji odlikovanec, ki je prejel srebrni znak sindikata, je naš Jože.

Puš se je rodil 7. julija 1922 leta in je danes tik pred starostno upokojitvijo. Predno se je zaposlil v Novoteksu, se je po obveznem šolanju izučil za slaščičarja. V svoji stroki je delal v raznih mestih Jugoslavije, ker doma ni mogel dobiti zaposlitve. Srce pa ga je stalno vleklo na rodno Dolenjsko in takoj ko so se v Novem mestu odpirale možnosti za zaposlitev, se je vrnil ter se 30. julija 1945 zaposlil kot predilec v takratni tekstilni tovarni v Novem mestu.

Jože je bil vedno miren, izredno natančen pri opravljanju

zaupanih nalog. Te njegove odlike so bile tudi vzrok, da so ga po odsluženju vojaškega roka zaposlili na dokaj odgovornem delovnem mestu skladiščnika pomožnega materiala. Jože vodi skladišče vsa dolga leta do danes.

V času svojega dela je prevzemal tudi naloge v organih

upravljanja ter v sindikatu. Za svoje natančno in izredno prizadevno delo je dobival priznanja, pohvale in nagrade. Tako je tudi letošnje priznanje sindikata le skromna pozornost za vsa njegova leta dela v Novoteksu.

Vsem odlikovancem iskreno čestitamo!

Ivan Ivkovič, delegat 9. kongresa ZKS

9. kongresa Zveze komunistov Slovenije, ki je bil v Ljubljani od 15. do 17. aprila, se je udeležilo 1669 ljudi – od tega 785 delegatov, prek 500 gostov in 383 novinarjev.

S področja občine Novo mesto se je kongresa udeležilo 24 občanov (brez novinarjev). Od tega je bilo 17 delegatov, 2 stalna delegata in 5 gostov. Med delegati je bilo 6 delegatov iz gospodarstva, po dva s področja vzgoje in izobraževanja, kmetijstva in iz družbenih dejavnosti ter po eden s področja zdravstva, gostinstva in gozdarstva.

Ka kongresu je bil tudi delegat Novoteksa. Našemu delegatu Ivanu Ivkoviču smo po vrnitvi s kongresa zastavili več vprašanj.

1. V delovni organizaciji opravljaš izredno pomembno delo. Sodelavci te cenijo, pa so te prav zaradi tvojega aktivnega in poštenega dela in odnosa do dela in delavcev predlagali kot možnega kandidata za 9. kongres ZKS. Kaj in kako si sprejel obvestilo, da si izvoljen za delegata, kakšna je bila tvoja aktivnost v predkongresnem času in kaj za tebe sploh pomeni sodelovanje na kongresu?

„Po več kot 30-letnem članstvu v ZK sem bil po obvestilu, da sem izbran za člana delegacije Novega mesta, izredno počaščen. Za mene to ni predstavljalo posebne obremenitve, ker sem do sedaj vedno spremljal vse pomembne dogodke in se aktivno vključeval pri razreševanju raznovrstne problematike. Res pa je, da sem po obvestilu še bolj zavzeto preštudiral vse materiale v predkongresnem obdobju, da bi se lahko med kongresom tvorno vključil v razpravo.“

2. V predkongresnem obdobju so bili družbenopolitične organizacije in samoupravni organi neprimerno bolj aktivni. Povej nam, kako ti ocenjuješ predkongresno aktivnost in kaj bi bilo še potrebno storiti, da bi bilo to delo učinkovitejše?

„Kongres ZKS je že sam po sebi tako velik dogodek za naš nadaljnji razvoj, da sili vse, posebno pa še delavce, vključene v družbenopolitične organizacije in samoupravne organe, da se maksimalno angažirajo pri razreševanju in kreiranju nadaljnje poti razvoja. Kongres ZKS je bil tik po izvolitvi novih delegatov v

tretjem mandatnem obdobju. Že za volitve smo bili zelo angažirani pri analiziranju našega dosedanjega dela in pri načrtovanju del in nalog za naprej. Kongres je bil praktično le nadaljevanje politične aktivnosti, vendar neprimerno bolj poglobljeno, kar pa je povsem razumljivo zaradi gospodarskega položaja tako pri nas v Jugoslaviji kakor tudi v svetu. Popolnoma se zavedamo, da je naša pot nadaljevanje tiste, po kateri smo hodili pod vodstvom Tita in Kardelja — pa nas to še posebej obvezuje, da krepimo delegatski in samoupravni položaj delavca. Glede na situacijo, v kateri se nahajamo, ocenjujem, da je bila predkongresna aktivnost pri nas na visoki ravni, pri tem pa ne mislim, da smo naredili vse, kar se je dalo storiti, in da ne bi mogli narediti še več. Lahko bi bilo še boljše, če bi se prav vsi angažirali. Po kongresu pa bo nujno, da se bomo prav vsi in na vseh ravneh seznanili s sklepi in resolucijo, to vgradili v našo vsakodnevno prakso ter se zavzeli za dosledno izvajanje sklepov kongresa. Potrebna bo velika enotnost vseh zaposlenih, potrebno bo, da se vsak na svojem delovnem mestu maksimalno angažira pri vsakodnevnih nalogah. Naloga celotnega gospodarstva je izdelati čimveč kvalitetnih izdelkov, zmanjšanje proizvodnih in režijskih stroškov ter zagotavljanje socialne varnosti delavcev.“

3. V predkongresnem času si se intenzivno pripravljali na kongres ZKS. Preštudiral si skladovnico materialov. O kongresu si si ustvaril neko predstavbo. Ali so se pričakovanja izpolnila? V kateri skupini si sodeloval in kako ocenjuješ potek in delo kongresa?

„Moram reči, da so se vsa moja pričakovanja med kongresom uresničila v veliko večji meri, kot sem si lahko predstavljal. Po uvodnem poročilu predsednika Franca Popita se je veliko delegatov prijavilo k besedi. Govorili so zelo odkrito o vseh problemih, ki tarejo našo družbo, in nakazovali (s konkretnimi predlogi) možne rešitve. Na kongresu sem sodeloval v komisiji za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja. V tej komisiji je bilo precej delegatov, ki so z vso pozornostjo sodelovali v razpravah. Tudi sam sem se prijavil k razpravi, govoril sem o našem delu v predkongresnem času, delu in življenju delavcev v tekstilni industriji. V svojem prispevku sem med drugim dejal, da je potrebno angažiranje vseh pri stabilizacijskih prizadevanjih, še naprej iskati skrite rezerve za zmanjšanje proizvodnih stroškov. Delo kongresa se je odvijalo tekoče in nadvse intenzivno in delavno, saj smo po posameznih področjih razpravljali dolgo v noč. Pogoji za delo so bili na najvišji ravni, saj nam je novo zgrajeni Cankarjev dom to omogočil.“

4. Cankarjev dom v Ljubljani je bil usposobljen za tako velike prireditve tik pred kongresom. Kakšen vtis je naredil nate, ali smo lahko ponosni na ta center, v katerem se bodo v bodoče lahko organizirali veliki kongresi, simpoziji, predstave?

„Glede na to, da je bil 9. kongres ZKS kot prvi kongres republiških in pokrajinskih zvez načrtovan v mesecu aprilu, Cankarjev dom pa še ni bil dograjen, so se delavci mnogih delovnih organizacij morali maksimalno zavzeti, da so vsa dela za normalno odvijanje kongresa končali do roka. Tudi to je bila ena izmed delovnih zmog, za kar so dobili na kongresu javno priznanje. Nikjer v Sloveniji delegati ne bi imeli niti približno tako dobrih pogojev za delo kot prav v Cankarjevem domu, in nobena druga prireditev ne bi bila bolj primerna za otvoritev doma kot prav kongres ZKS. Na mene je dom naredil izredno močan vtis. Nisem si mogel predstavljati, ko sem še med izgradnjo hodil okoli doma in spremljal njegovo napredovanje, da je v tem domu toliko prostora. Impozantna stavba, lepo vkomponirana v okolje, ima vse potrebne naprave za najzahtevnejše prireditve, od raznoraznih dvoran in prostorov do spremljajočih dejavnosti, kot so radiodifuzne, poštne-telegrafske naprave, naprave za sinhrono prevajanje in podobno; to mora narediti dober vtis na vsakogar. Da ne omenjam velikih orgel v veliki dvorani, akustike in podobno. Ljubljana kot naše republiško središče je s tem domom dobila ne le kulturni center, ki je v ponos vsem delovnim ljudem Slovenije, pač pa tudi arhitektonsko izredno domiseln in lep objekt, s katerim se Ljubljana vpisuje med mesta Evrope, ki lahko nudijo prostore za velike svetovne kongrese. Ponosni smo na Cankarjev dom. Tak dom smo potrebovali in če bomo omogočili delovnim ljudem, ki so odvajali sredstva za izgradnjo tega doma, da si ogledajo vsaj eno izmed kulturnih prireditev v tem domu, bodo vsi z zadovoljstvom ugotovili, da je ta dom najlepši spomenik Ivanu Cankarju. V bodoče bo veljalo, da nihče, ki bo prišel v Ljubljano in si ne bo ogledal tega doma, sploh

ne bo mogel reči, da je bil v Ljubljani. Z ogledom doma bo videl dosežke domače arhitekture, tehniko današnjega časa.“

5. Kongres je končan, delegati ste se vrnili v svoja delovna okolja. Kako naj bi se po tvoje delo v bazi odvijalo naprej, da bi nadalje razvijali našo samoupravno socialistično pot?

„Sprejeti sklepi in resolucija zadolžujejo vsakega komunista v naši republiki, da v svojem delovnem okolju zastavi vse sile za izpolnitev nalog, ki nam jih nalaga današnji čas. Potrebno bo, da ne bomo več na sestankih govorili, kaj bi bilo treba storiti, pač pa se bomo morali nadvse odgovorno lotiti nalog in delati tako, da ne bodo sklepi in resolucija le beseda na papirju, temveč se bodo zrcalili v našem vsakodnevnem delu. Komunisti bomo morali več kot doslej delati med delavci na delovnem mestu in manj za zeleno mizo. Sestanki naj služijo le za koordinirano akcijo slehernega za še učinkovitejši nadaljnji razvoj samoupravljanja. Podpirati bomo morali vse progresivne zamisli delavcev, pri tem pa jim nuditi vso potrebno pomoč pri delegatskem življenju v delovnem okolju, v krajevni skupnosti, skratka povsod, kjer se bodo pojavljali kot delegati.“

6. Tov. Ivkovič, ti si leta 1981 praznoval tridesetletnico aktivnega dela v ZK, letos pa praznuješ 25-letnico, ko si kot Titov mornar spremljal na Galebu tov. Tita in njegove sodelavce na zgodovinski poti miru in države bližnjega vzhoda. Od takrat pa do danes si vseskozi politično in družbeno aktiven. Povej nam ob koncu, kaj je za tebe pomenilo sprejetje v članstvo ZK in kaj tvoje življenje v neposredni bližini tovariša Tita na ladji Galeb?

„Bilo mi je komaj 18 let, ko sem bil kot aktiven mladinec sprejet v članstvo ZKJ. To je za mene pomenilo veliko čast in priznanje za delo v mladinski organizaciji, hkrati pa tudi veliko obveznost za še aktivnejše delo naprej. Zavedal sem se, da je ZKJ avantgarda, ki ne preneha polovičarstva, pač pa dosledno delo komunista. Njegova naloga je, da se vključuje v delo in ravna pri delu in doma v svojem prostem času kot komunist. Tako sem se tudi jaz vključeval in ravnal v vsem svojem življenju kot komunist, odkrival napake pri sebi in družbi ter se v članstvu iz leta v leto jeklil; za sebe lahko trdim, da me je vzgajala partija. Kot komunist sem bil po končani kovinarski in pomorski šoli izbran (ko sem služil vojaški rok) za člana posadke na šolski ladji Galeb. Biti član posadke Galeba je bila skrita želja vsakega mornarja. Imel sem srečo, da sem živel v času, ko je tov. Tito načrtoval našo neuvrščeno politiko in se s šolsko ladjo Galeb odpravil na veliko pot miru in prijateljske dežele Indijo in Burmo. Že prvo srečanje s Titom je bilo za mene in vse člane posadke nepozaben dogodek. Vsi smo se trudili, da bi se tov. Tito s svojim spremstvom na naši ladji počutil čim lepše. Od Reke do Bombaja smo potovali 17 dni. V tem času sem imel priložnost vsak dan videti tov. Tita. Tito je bil vedno dobro razpoložen in neposreden. Zanimalo ga je življenje mornarjev na Galebu, z nami se je pogovarjal, to pa je mornarje še bolj zadolževalo, da smo naše vsakodnevne naloge opravljali kar se da dobro ter mu skušali ustreči na vsakem koraku. Istega leta smo ponovno krenili z najdražjim komandantom ponovno na pot. Tokrat je tov. Tito obiskal Etiopijo in na povratku Egipt. Povsod so Tita sprejemali z najvišjimi državnimi častmi. Po teh potovanjih so se na Titovo povabilo na Brionih sestali Nehru, Naser in Tito, kjer so začrtali pot neuvrščene politike. Kdor je le enkrat imel možnost pogovarjati se s tov. Titom, je to oznanjal kot trenutek sreče in zadovoljstva, mi pa smo ga vsakodnevno srečevali, se z njim pogovarjali — in to je pomenilo neprimerno več. Nikoli ti srečni trenutki ne bodo pozabljeni. Takrat smo vpijali njegov lik, glas, modrost, naučili smo se odločnosti, predvsem pa ljubezni do vsega, kar je našega. Ta del mojega izredno srečnega življenja me obvezuje, da se do konca svojega življenja maksimalno angažiram na nadaljnji poti naše neuvrščene samoupravne socialistične domovine. Po odsluženju vojaškega roka v mornarici sem postal tekstilec. Končal sem delovodsko in tehnično tekstilno šolo, kjer sem vse svoje politične in družbene izkušnje prenašal na delavce in se od njih tudi učil.“

Ivanu Ivkoviču sem se zahvalil za izčrpno poročanje o delu na kongresu, o njegovih vtisih in nalogah, ki nas čakajo v naprej. Prepričan sem, da bo razpoloženje in vzdušje, ki je bilo v času kongresa, znal prenesti tudi na komuniste v naši delovni organizaciji in to se bo nedvomno poznalo tudi pri vsakodnevnem delu.

DeKa

Italijanski komunisti pri nas

V času 9. kongresa ZK Slovenije nas je obiskala delegacija deželnega vodstva komunistične partije Italije za pokrajino Veneto.

V programu dela kongresa so bili načrtovani tudi obiski delegacij KP v delovnih organizacijah. Tako je delegacija pokrajine Veneto, ki je prisostvovala na 9. kongresu Zveze komunistov Slovenije, 16. aprila obiskala našo delovno organizacijo. V delegaciji so bili: Luciano Gallinaro, član parlamenta deželne skupščine Veneto, ekspert za organizacijo dela in industrijsko politiko; Roberto Scalabrin, podpredsednik deželnega sveta in član sekretariata deželnega komiteta KPI za pokrajino Veneto, ekspert za zdravstvo in zdravstveno zaščito; Franco Busetto, predsednik kontrolne komisije KPI za pokrajino Veneto, ekspert za urbanizem in regionalno planiranje.

Po predstavitvi naše delovne organizacije in delovanja osnovnih organizacij ZK, sindikata in mladine so se gostje zanimali predvsem za delovanje samoupravljanja, možnosti vplivanja delavcev na poslovne odločitve ter za samostojnost odločanja delovnih organizacij o svojem razvoju.

Veliko pozornost so posvetili tudi vprašanju uveljavljanja mladih delavcev, zdravstvenemu varstvu, delu družbenih

organizacij na nivoju tozgov in DO, načinu sprejemanja v članstvo ZK, delovanju članov v osnovnih organizacijah, idejnopolitičnemu izraževanju itd.

Po končanih razgovorih so si gostje ogledali razstavo dela naših kolekcij metražnega blaga in konfekcijskih izdelkov ter celotni tehnološki proces.

Pomen simbolov (oznak) za vzdrževanje tekstilnih izdelkov

POMEN SIMBOLOV – OZNAK ZA VZDRŽEVANJE TEKSTILNIH IZDELKOV

Naziv postopka	Simboli – oznake	S tekstilnimi izdelki ravnati po naslednjem:
Kemično čiščenje		Dovoljeno čistiti z vsemi sredstvi za kemično čiščenje
		Dovoljeno kemično čistiti s perkloretilenom, monofluor-triklormetanom, trifluor-trikloretnom, ogljikovodiki, ki destilirajo med 150 in 210 °C, normalno
		Dovoljeno kemično čistiti s perkloretilenom, monofluor-triklormetanom, trifluor-trikloretnom, ogljikovodiki, ki destilirajo med 150 in 240 °C, previdno
		Dovoljeno kemično čistiti s trifluor-trikloretnom in ogljikovodiki, ki destilirajo med 150 in 210 °C, normalno
		Dovoljeno kemično čistiti s trifluor-trikloretnom in ogljikovodiki, ki destilirajo med 150 in 210 °C, previdno
		Kemično čiščenje prepovedano
Sušenje		Sušiti na stroju s toplim valjem
		Ožeti, obesiti na vrv in sušiti
		Ne ožemati, mokro obesiti in sušiti
		Ožeti, položiti na ravno podlago in sušiti
Likanje		Likati pri temperaturi največ do 200 °C
		Likati pri temperaturi največ do 150 °C
		Likati pri temperaturi največ do 110 °C
		Likanje prepovedano

POMEN SIMBOLOV – OZNAK ZA VZDRŽEVANJE TEKSTILNIH IZDELKOV

Naziv postopka	Simboli – oznake	S tekstilnimi izdelki ravnati po naslednjem:
Pranje		Pranje pri temperaturi največ do 95 °C Mehanično gibanje, normalno Izpiranje, normalno Ožemanje, gnetenje, ovijanje, normalno
		Pranje pri temperaturi največ do 95 °C Mehanično gibanje, skrajano Izpiranje s postopnim hlajenjem raztopine Odstranjevanje prebitka vode, previdno
		Pranje pri temperaturi do 60 °C Mehanično gibanje, normalno Izpiranje, normalno Ožemanje, gnetenje, ovijanje, normalno
		Pranje pri temperaturi največ do 60 °C Mehanično gibanje, skrajano Izpiranje s postopnim hlajenjem raztopine Odstranjevanje prebitka vode, previdno
		Pranje pri temperaturi največ do 50 °C Mehanično gibanje, normalno Izpiranje, normalno Ožemanje, gnetenje, ovijanje, normalno
		Pranje pri temperaturi največ do 50 °C Mehanično gibanje, skrajano Izpiranje s postopnim hlajenjem raztopine Odstranjevanje prebitka vode, previdno
		Pranje pri temperaturi največ do 40 °C Mehanično gibanje, normalno Izpiranje, normalno Ožemanje, gnetenje, ovijanje, normalno
		Pranje pri temperaturi največ do 40 °C Mehanično gibanje, skrajano Izpiranje s postopnim hlajenjem raztopine Odstranjevanje prebitka vode, previdno
		Pranje pri temperaturi največ do 30 °C Mehanično gibanje, normalno Izpiranje, normalno Ožemanje, gnetenje, ovijanje, normalno
		Pranje pri temperaturi največ do 30 °C Mehanično gibanje, skrajano Izpiranje, normalno Odstranjevanje prebitka vode, previdno
Bejenje		Pranje samo ročno, prepovedano strojno pranje Pranje pri temperaturi največ do 40 °C Čas pranja kratek Nežno prati z roko, izpirati in gneti Prepovedano ožemanje z ovijanjem
		Pranje prepovedano
		Bejenje dovoljeno
		Bejenje prepovedano

Vsi tekstilni izdelki (preja, tkanina, pletenina, konfekcija), ki gredo v promet, morajo imeti oznake o izdelku; te so navedene na etiketi, embalaži ali na samem izdelku.

Potrošnik mora vedeti za vse osnovne značilnosti izdelka, o kakovosti oziroma uporabni vrednosti, in zato mora biti dobro informiran o kakovosti in pravilni uporabi izdelka. Poznavanje surovinskega sestava pomeni prav malo, če ne poznamo lastnosti. Potrošniki jih običajno ne poznajo. Izdelke kupujejo po zunanjem izgledu, po barvnem odtenku in morebiti še po otipu. Zato je za potrošnika

zelo pomemben način vzdrževanja in čiščenja.

Vzdrževalni postopki se prikazujejo s simboli in ustreznimi oznakami za pranje, kemično čiščenje, likanje, beljenje in sušenje:

— simbol za pranje je znak, ki kaže kad ali korito. V sredini tega znaka je navedena temperatura pralne raztopine in sicer 95°C, 60°C, 50°C, 40°C in 30°C, za izdelke, ki se perejo ročno, pa slika roke v kadi;

— simbol za kemično čiščenje je krog, v katerem so črke A, P ali F. Krog s črko A pomeni, da je dovoljena uporaba vseh sredstev za kemično čiščenje, P pomeni, da je do-

voljena uporaba perkloretilena in benzina, F dovoljuje samo uporaba benzina;

— simbol za likanje je znak, ki kaže likalnik s pikami; te označujejo temperature, pri kateri je dovoljeno likati; 3 pike pomenijo temperaturo likanja 200°C, 2 piki 150°C in 1 pika 110°C;

— simbol za sušenje je kvadrat.

Če kateri postopek pri vzdrževanju in čiščenju posameznih izdelkov ni dovoljen, je odgovarjajoči simbol prečrtan (z znakom X).

Poleg simbolov so lahko polane tudi razlage in navodila.

Tako imajo naši artikli poleg oznak za likanje še navodila o uporabi vlažne krpe, kar pomeni, da je treba med izdelek in likalnik pri likanju položiti vlažno krpo. Simboli za vzdrževanje naših izdelkov so podani na obesnih etiketah pri tkaninah in pleteninah in na prišivnih etiketah, vgrajenih v konfekcijske izdelke.

Iz izkušenj vemo, da so ti simboli zelo pomembni in da moramo upoštevati navodila za vzdrževanje, če želimo, da kupljeni izdelki obdržijo izgled in da ne pride do nezaželenih sprememb.

MIRJANA BAVČAR

Ančka, Viktor, Slava in Jože se poslovili od aktivnega dela

Anica Bele

Katera? Ančka iz računovodstva. O, to pa vsi poznamo! In kaj se ji je zgodilo? Zdrava, polna življenjske moči je dočakala 35 let delovne dobe.

Cestitamo! Želimo, da v miru uživa jesen življenja!

Ana Bele (Grašič) se je rodila 23. novembra 1929 v Gotni vasi pri Novem mestu. V rodni vasi

ci si je ustvarila dom in družino. 1947 se je zaposlila kot administrator v obratni pisarni. Predpostavljeni so kmalu opazili, da Ančka opravlja svoje delo z izredno natančnostjo in je bila kmalu premeščena na odgovornejše delo v plansko-statistični oddelek. Tukaj je statistično spremljala proizvodnjo in porabo pomožnega materiala ter dnevno poročala na direkcijo tekstilne industrije v Ljubljano. Po ukinitvi direkcije je bila prva pri uvajanju stroškovega knjigovodstva. Na tem področju je delala vso nadaljnjo delovno dobo ter upokojitev dočakala na delovnem mestu vodenja in organiziranja stroškovnega knjigovodstva.

Do družbenopolitičnega dela ni kazala posebnih simpatij, ker je vse svoje sposobnosti porabila na delovnem mestu, bila je izredno vestna in natančna. Predpostavljeni so jo zelo cenili. Ob tridesetletnici neprekinjenega dela v Novoteksu je dobila državno odlikovanje (red dela s srebrnim vencem).

Vsi smo dolžni, da ti rečemo besedo: hvala! Priznavamo ti, da si se petintrideset let zelo trudila za uspešno razvojno pot Novoteksa.

Viktor Rožemberger

„Glej, glej, pa ga res v Novoteksu več ne videm!“ V pokoj je šel „resenečen je bil, ko mu je to sporočila zdravniška komisija, kljub temu da je že dlje časa delal po 4 ure in bil tudi veliko na bolniški. Res, ni se počutil najbolje, a vseeno...“

Rodil se je v letu 1927 v Gotni vasi, med vojno je iz otroka postajal fant, ki je pred tem že izgubil očeta, v partizanih pa mu je padel brat. Z materjo in sestro so živeli skromno kot mnogi v tistih težkih vojnih in povojnih časih.

Po nekaj zaposlitvah se je 1958 zaposlil v Novoteksovi predilnici, pred sedemnajstimi leti pa v skladišču požarnega materiala, kjer je predilnici, pred sedemnajstimi leti pa v skladišču pomožnega materiala, kjer je njegove odlike, s katerimi je bil dobro sprejet v vsakem okolju. Prav njegova skromnost pa je tudi vzrok, da niti njegovi najožji sodelavci kaj dosti ne vedo o njem.

„Presenečeni smo bili tudi mi, ko si nam povedal, da ne boš več prišel v službo.“

V nenehni dirki s časom pogosto opazimo človeka, sodelavca, šele ko nas zapušča. Počutimo se nelagodno, kot bi nam nekdanj nekaj posodil, mi pa smo mu pozabili vrniti. Ni nam posodil, dal nam je, kar nam je pred njim dalo že nešteto delavcev. Iskreno smo jim hvaležni. In njemu tudi.

Slava Tomljanović

V seznam upokojenih delavcev Novoteksa smo vpisali tudi vsem priljubljeno Slavo Tomljanović.

Ni še dolgo tega, ko se je šušljalo: „Slava Šivičeva se je zaposlila v tovarni. Tista, ki je doma iz hišice na ovinku in je delala na gozdni upravi kot administrativni manipulant.“ To je bilo 2. novembra 1950. Iz matične knjige zaposlenih je izpisana 4. maja 1982 zaradi upokojitve.

V teh dvaintridesetih letih, ki so tako hitro minila, je bilo za Slavo veliko življenjskih sprememb. Po dobrih dveh letih pridnega službovanja si je že ustvarila svojo družino, v rojstni hiši, skupaj s svojo mamo. Kmalu je rodila hčerkico. Prekratek poročniški dopust je hitro minil. Zopet je prevzela delo od

kolegice, ki jo je nadomeščala. Delala je in nadomeščala drugo mamico za čas porodniškega dopusta. Med delom obračuna osebnih dohodkov je skrivaj mislila na svoje dete, ki ga je oskrbovala mama, in na otroka, ki ga je čutila pod svojim srcem. Tako se je ponavljalo, tako so se prepletale misli poleg zahtevnega dela – in zmogla je. Uskladila je petintrideset let delovne dobe, materinstvo in gospodinjstvo. Zaključek je najšrečnejši. Sedaj ob upokojitvi je mati treh hčera in dveh sinov. Ima pa tudi že vnuke, ki ji osrečujejo njen vsakdan.

Največ delovnih let je bila v obratni pisarni zunanjih obratov. Ugajalo ji je tako raznoliko delo. Pri IVS se je tako vživela, da je imela občutek, ko da je služba njen drugi dom. Pred-

postavljeni so jo cenili kot vestno in pridno ter ji vodenje obratne pisarne popolnoma zapuili. Svoje znanje in delovne izkušnje je na sodelavke ne-sebično prenašala. Vedno je tudi svoji okolici opravljala pisarniške usluge in bila do vseh izredno ljubezniva. Poleg vseh teh obremenitev se je rada udeležila tovarniških proslav, skup-

(Nadaljevanje na 10. str.)

(Nadaljevanje z 9. str.)

nih sestankov in zadnja štiri leta je bila aktiven delegat zbora invalidsko-pokojninskega zavarovanja.

Vsi, mlajši, starejši, ženske, moški, tisti, ki je šele prišel v tovarno ali pa je bil že dolgo v tovarni, skratka vsi, ki smo jo kjerkoli srečali, smo bili obdarjeni z njenim nasmehom in ploho prijaznih besed.

Tudi poslovila se je lepo, zelo lepo, čeprav je bilo to slovo le

formalnost, saj je njen dom blizu Novoteksa in pogosto se bomo videvali.

Slava! Vsi ti želimo še mnogo sončnih dni v življenju in da bi zdrava in srečna še dolgo uživala bližino svojih najdražjih!

Jože Grgič

Jože Grgič je prišel v našo delovno organizacijo 25. oktobra 1948. Delal je v kotlov-

nici kot pomožni kurjač. Skrbel je za dovoz premoga in odvoz pepela od parnega kotla. To delo je bilo zelo težko in umazano in ga je opravljal do leta 1964, ko smo kotlovnico posodobili in začeli uporabljati tekoče gorivo namesto premoga.

Od tedaj je skrbel za čistočo v kotlovnici in pomagal pri drugih manjših delih. Zadnje čase je bil hudo bolan, zato se je invalidsko upokojil. Jožetu smo hvaležni za njegovo delo v naši

delovni organizaciji in mu želimo še veliko zdravja in sreče.

JAVLJA SE TOZD VINICA – JAVLJA SE TOZD VINICA – JAVLJA SE TOZD VINICA

Iz dela samoupravnih organov

Prva seja delavskega sveta tozda Konfekcije II. Vinica je bila 19. aprila 1982.

Dnevni red je obsegal tri točke.

Pod prvo točko so bili imenovani predsednik, namestnik, člani IO DS in raznih komisij.

Za predsednika delavskega sveta je bil izvoljen Stanislav Pavlakovič, za namestnika Franc Peršič, za člane IO DS pa Ivan Keser (predsednik), Branko Papa, Anica Balkovec, Katica Starešinič, Fanika Papa, Stanislav Pavlakovič in Miroslav Čemas.

Člani komisije za delovna razmerja so: Nedeljko Žučak (predsednik), Jože Starešinič (namestnik), Marija Bendekovič, Branko Papa in Marija Kobe.

Člani stanovanjske komisije so: Janko Balkovec (predsednik), Jože Starešinič in Milena Perko.

Člani komisije za spremljanje in ocenjevanje poskusnega dela so: Marijan Žalac, Čedo Rajšič, Ljubica Mušič, Nedeljko Žučak, Nada Stegne.

Člani komisije za norme so: Viljenka Špehar (predsednik), Marija Špehar, Marica Miroslavič, Marica Simčič in Katica Čadonič.

Člani komisije za nabavo, ocenitev in odpis osnovnih sredstev, drobnega inventarja, osnovnega in pomožnega materiala so: Jože Žagar (pred-

sednik), Jože Adlešič in Anica Rađovič.

Član IO DS DO Marijan Žalac.

Član odbora za normativno dejavnost je Jože Starešinič, namestnik pa Anica Šveb.

Člana komisije za inovacije sta Franc Peršič in Marijan Žalac.

Član komisije za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke je Nedeljko Žučak.

Pod drugo točko dnevnega reda je delavski svet razpisal referendum, ki bo 7. maja 1982, sprejemali pa bomo spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb.

Pod razno je delavski svet sprejel nekaj sklepov:

Tozda Konfekcija II. Vinica bo združila v rezervni sklad banke do 31. julija 1982 vsoto 43.615,95 din na osnovi sklepa zbora banke. Delež revalorizacije za leto 1981 v skladu osnovnih sredstev banke je 343.678,66 din, oziroma skupaj po pripisu 1.527.543,02 din.

Spremeni oziroma dopolni se srednjeročni plan za obdobje 1981 – 1985. Iz naslova za količino delavčevega prispevka se lahko oceni vsakega delavca do 10 odst., tako da je učinkovitost skupaj z gospodarnostjo največ 15 odst. in to za vse delavce v DO Novoteks.

Sprejeli smo tudi samoupravni sporazum o ustanovitvi kulturne skupnosti Slovenije.

Kristini Čedonič je delavski svet odobril neplačani dopust zaradi boleznih možga.

IVANKA MORAVEC

Ob praznovanju pomembnejših dogodkov iz zgodovine se v krajšem kulturnem programu najde tudi veliko rodoljubnih literarnih točk, ki jih pripravijo mladinski aktivisti.

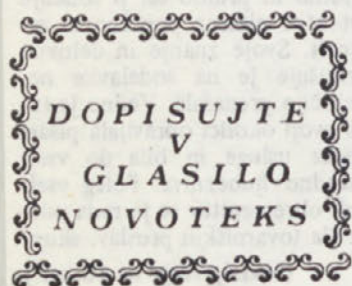
Proslava ob 1. maju

V petek, 30. aprila, smo se zbrali v prostorih naše menze, kjer sta sindikalna in mladinska organizacija pripravili kratek kulturni program v počastitev 1. maja, mednarodnega praznika dela, posvečenega solidarnosti svetovnega proletariata borbi proti nasilju.

Nekoč izkoriščani delavci niso smeli praznovati 1. maja. Le najpogumnejši so zapustili svoja delovna mesta in se odpravili z rdečim nageljnom v gumbnici na zborovanje.

Prvi maj je mednarodni praznik dela vseh delavcev. Pri nas v Jugoslaviji je v navadi, da ob tej priložnosti analiziramo naše dosedanje delo, iščemo nove oblike povezovanja in enotnega nastopanja na domačem in tujem trgu. To je tudi čas za dogovor, kako bomo presegli obstoječe rezme, da bo samoupravljanje zaživelo kot sistem, ki ga je delavski razred SFRJ izbral za svojo pot razvoja, odločanja in

(Nadaljevanje na 15. str.)

RAZVOJ IZDELKOV

OD VLAKNA DO PREJE

Namen tega članka je prikazati tehnološke postopke od skladiščenja surovin ter drugih faz, ki si sledijo, in sicer: konvertiranje, barvanje, lisiranje ter pređenje.

Večina zaposlenih v našem podjetju, posebej pa še v tozdu Tkanina, smo dokaj tekoče seznanjeni s kvaliteto preje, predvsem takrat, ko je kvaliteta preje, predvsem takrat, ko je kvaliteta preje slaba, ko raste število neizžitih kosov v tkalnici. Dosegati standardno kvaliteto preje pa ni samo stvar nekaj zaposlenih ali enega stroja, ampak na to vpliva veliko število dejavnikov, ki jih bomo v nadaljevanju skušali prikazati čim bolj stvarno in razumljivo.

Kvaliteta se prične pri nabavi surovin. Kot nam je poznano, skoraj ves volneni česanec uvažamo, le delno količino nam ga predelajo domača podjetja.

Drugače je s poliestrom. Do 1977 smo ga tudi uvažali, tedaj pa je stekla redna proizvodnja poliestra (pod imenom maklen) v tovarni Hemteks iz Skopja. Poleg tega pa je letos pričela obratovati še ena tovarna poliestra v Varaždinu. Poliester proizvajajo pod imenom vartilen. Ta novi poliester imamo ravno sedaj poizkusno v proizvodnji, zato še nimamo vseh potrebnih analiz, da bi lahko trdili, ali je to eden izmed boljših ali slabših poliestrov. Jasno pa je, da bo morala proizvodnja normalno steči. Iz omenjenega sledi, da bomo ves polister lahko kupovali doma, razen črnega.

Pri prevzemu surovin je zelo važno, da se pri razkladanju in skladiščenju bal ne poškoduje embalaža in obenem surovina. Do poškodb pa lahko pride tudi zaradi neprimerne pakiranja proizvajalca surovin. Običajno dobimo volneni česanec pakiran v balah iz jute ali sintetike, poliester pa proizvajalci pakirajo tudi v kartonske škatle.

Tuji dobavitelji neprimerne boljše pakirajo, zato se surovine ne poškodujejo. Poleg tega je lažje skladiščenje, tudi neprimerne večje količine surovin skladiščimo na določenem prostoru, kar je zelo važno zaradi tega, ker nam v Novem mestu primanjkuje skladiščnih prostorov, skladiščenje v Metliki pa je predrago zaradi prevoznih stroškov, saj bi morali te surovine dnevno voziti nazaj v Novo mesto za potrebe konverterne in barvarne.

Že med razkladanjem prispelne surovine vzame vhodna kontrola vzorce, da naredi popolno analizo. Ta analiza vsebuje naslednje podatke: mikronaža — finoča, teža stena/1 m, nopi/1 m, vegetabilije, mrtva vlakna, gnezda, vlaga, štapel, kratka vlakna in maščoba. Praviloma ne sme noben surovina v proizvodnji, dokler ni narejena analiza, vendar smo včasih zaradi pomanjkanja surovin prisiljeni dati material v proizvodnjo brez analize.

Volneni česanec se izdaja dnevno naravnost v barvarno in sicer po posameznih tipih oziroma finočah, odvisno od tega, kakšno številko preje bomo predli.

Za naše artikle uporabljamo v glavnem naslednje finoče česanca: za NM v mešanici PES/volna od 56–60/1 je finoča od 19–20 mikronov za NM v mešanici PES/VOLNA od 48–52/1 je finoča od 20–22 mikronov za NM v mešanici PES/VOLNA od 36–40/1 je finoča od 22–24 mikronov za NM v mešanici 100 % volja 44/1 je finoča od 20–22 mikronov za NM v mešanici 100 % 60/1 je finoča od 19–20 mikronov

Ves poliester dobimo v kablju, zato ga je potrebno, preden gre na barvanje ali surov naravnost v predilnice, rezati na določeno dolžino in naviti navitke, imenovane „bobine“. Dolžina rezanja je za klasične predilnice 75 mm, za repco predilnico pa 88 mm. fazo imenujemo konvertiranje. Za to fazo je značilno tole: pravilna vhodna fazo imenujemo konvertiranje. Za to fazo je značilno tole: pravilna vhodna teža, vpetost kabla pred rezilnim valjem, nepoškodovan rezilni valj, glavnik in raztezni valjček. Zelo je važno, da je stroj med obratovanjem čist, da je v traki čim manj nopov in naletov šviža. Na konverterjih torej kabel spreminjamo v vlaken, zato gre pramen še na prvo in drugo raztezanje, kjer se formira navitek. vlaken, zato gre premen še na prvo in drugo raztezanje, kjer se formira navitek. Na drugi raztezalki je vgrajen avto regulator, ki uravnava enakomernost traku. V svetu je poznan tripsažni sistem, ki je veliko boljši kot naš dvopasažni, kajti material se 3-krat predela, kar je za poznejšo predelavo v predilnicah veliko boljše, saj je taka traka veliko bolj odprta in enakomerna. Na enakomernost trake pa močno vpliva kvaliteta poliestra, ni vseeno, ali je predhodno dobro oziroma pravilno antistatično obdelan, imeti mora tudi pravičen odstotek vlage itd. Vse to in še kaj, npr. nopi, zleпки, gnezda, dolga vlakna pa kontrolira in ugotavlja laboratorij, kamor je treba vsak drugi dan nositi vzorce.

Zaradi vse večje porabe poliestra na račun volne ter premajhnih kapacitet konvertiranja v Jugoslaviji, je zelo velik pritisk na ta obrat, da bi čim več poliestra predelali za nas in za druga podjetja.

Da je to res, nam povedo naslednji podatki: leta 1978 je bilo predelanih 638.000 kg poliestra, leta 1981 pa 1.067.349 kg in v prvih štirih mesecih letošnjega leta že 433.092 kg poliestra.

Ti rezultati so doseženi ob istem strojnem parku kot leta 1978 in le z delnim povečanjem delovne sile.

FRANC PAVLIN

BARVANJE IN LISIRANJE

V zadnjih štirih letih so se v okviru našega programa poleg klasičnih mešanici 55 % PES/45 % volna deloma pojavile mešanice 65 % PES/35 % volna, t. i. U-program, ki ga delamo za izvoz v ZDA. To so večinoma melanži z do štirimi barvnimi komponentami in vigoreom. Paralelno s to spremembo so se delno spremenile tudi dosežene kapacitete zahteve glede barvanja poliestra, med tem časom so se razširili in obnovili tudi prostori in strojni park v barvarni. Nabavljen je nov Thiesov aparat za barvanje PES in preje, ki nam je omogočil povečano barvanje sintetike. Z nakupom tega aparata, ki je opremljen s popolno avtomatiko, smo v veliki meri tudi tehnološko rešili barvanje PES, ki se tako lahko opravlja popolnoma točno po predpisanem diagramu v neodvisnosti od človeškega faktorja. V prihodnje pa bo potrebno resno razmišljati o dodatnem izobraževanju električarjev, mehanikov in delavcev, da bodo usposobljeni za opravljanje popravil teh aparatov. V času od 1980 do 1982 smo v prostor nove barvarne preselili še ostala dva HT aparata, to je Proleterjev HT—aparat in HT—aparat firme Jager, ki se bo prav tako kot Thiesov aparat vezal na avtomatiko. Tehnološki pogoji barvanja na naštetih aparatih so tako postali boljši, mi pa smo dosegli enakomernjša, egalnejša izbarvanja z izboljšano cirkulacijo in s priključitvijo na rezervoar

za toplo vodo bomo izboljšali kvaliteto izbarvanja, kar se bo odražalo v lažji predelavi v naših predilnicah.

Če bo mogoče, bomo v prihodnje poskušali rešiti problem izpuščanja flote po barvanju na višjih temperaturah (130 C), kar bi v veliki meri pripomoglo k odstranitvi oligomerov, ki delajo velike težave v predelavi temnih izbarvanj v predilnicah. Enega izmed manjših delov v kapacitetah za barvanje zavzema tudi barvanje preje, to se počasno vključuje v program že obstoječih artiklov in zamenjuje določene preje, ki so bile do sedaj barvane v komponentah PES in volne. Za barvanje čistega PES smo v glavnem uporabljali barvila švicarske firme Sandos. V tem obdobju je dal Sandos na tržišče tudi nova foron barvila za PES, tako imenovana foron „RD“ (rapid day) barvila za hitro barvanje PES, z manjšo možnostjo nastajanja oligomerov in skrajšanim časom barvanja, pri katerem ni potrebno redukcij-sko čiščenje. Z nadaljnjim delom na tem področju bomo poskušali dobiti kvalitetna izbarvanja, zmanjšati porabo energije in v danem trenutku določene partije, če se to zahteva, forsirati. Na kratko povedano — barvanje PES v tozdu naj bi v bližnji prihodnosti doseglo zadovoljive rezultate z ozirom na kvaliteto in kvantiteto.

Barvanje volne in vigore tiska

Pri barvanju volnenega česanca v naši barvarni za enkrat ni predvidenih bistvenih sprememb. Kar se tiče povečanja strojnega parka, dosežane kapacitete zadovoljujejo naše potrebe glede barvanja. V petletnem planu pa načrtujemo nakup 400-kilogramskega aparata za volno, ki bi ga namestili v prostorih nove barvarne. Glede na to, da že nekaj let delamo melanže za izvoz v ZDA, delamo tudi veliko vigorea, ki se v teh tkaninah zahteva. Vigore tiskarski stroj, ki ga imamo v naši barvarni, zaenkrat po kapaciteti zadostuje potrebam. Pred letom dni smo kupili nov parilec iz Italije („Obem“), tako da sedaj nimamo problemov s parjenjem, oz. s fiksiranjem potiskanega materiala pri periodičnem zmanjšanju naročil za tisk. Delamo tudi usluge drugim tovarnam (MTT Maribor).

Lisiranje

Zadnjo fazo dela v barvarni predstavlja lisiranje. Kvaliteta tega dela ima veliko vlogo, saj pravilno in dobro izveden proces pomeni veliko garancijo tudi za nadaljnjo dobro predelavo materiala v predilnicah liseze. Odločili smo se za nabavo nove liseze, katere montažo predvidevamo nekje avgusta letos. Paralelno s tem bodo obnovljeni tudi prostori v lisirnici in izboljšani klimatski pogoji. Upamo, da bomo z nakupom nove liseze, ki je tehnološko neprimerno boljša, dosegli boljšo kvaliteto in se rešili problemov kvantitete izlisiranega materiala. Nova liseza ima za razliko od že obstoječih povečano število kadi za izpiranje in za dodajanje antistatičnih sredstev. Na njej pa je možno tudi izvajanje novih postopkov, ki jih pri nas še ne opravljamo. Se posebej pa je potrebno poudariti, da pričakujemo manj problemov, ki nastajajo zaradi vlažnosti pri PES. Nova liseza bo imela v sušilni komori daljšo pot prehoda prek sušilnih bobnov, kar bo omogočilo, da bo PES bolj suh, to pa je tudi osnovni pogoj za nadaljnjo dobro predelavo v predilnicah.

KATICA ZUANOVIC

PREDILNICA METLIKA

Nič manj niso pomembne nadaljnje faze predelave pobarvanega volnenega česanca oz. poliestra (sintetike) kakor tudi predelava surovin, nebarvanih vlaknin. Da bi dosegli zahtevano kvaliteto preje, iz katere bodo izdelane naše tkanine, ki so večinoma sestavljene iz preje različnih barv in barvnih odtenkov (molinierane preje), moramo posvetiti kar največ pozornosti odvijanju tehnološkega procesa na vseh fazah predelave v predilnicah. Proces izdelave česane volnene preje in prej iz različnih mešanic (volna—sintetika), se mora odvijati po vnaprej določenem tehnološkem programu za vsako fazo predelave, neupoštevanje tega pa ima za posledico slabo kvaliteto preje.

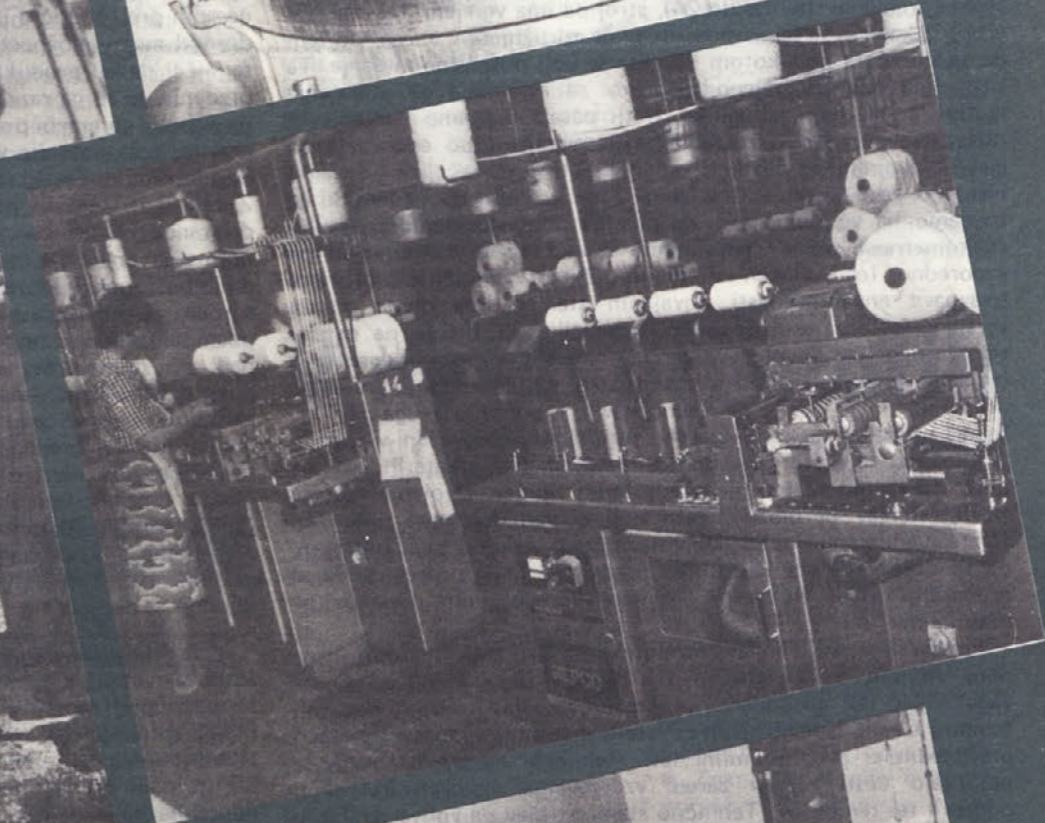
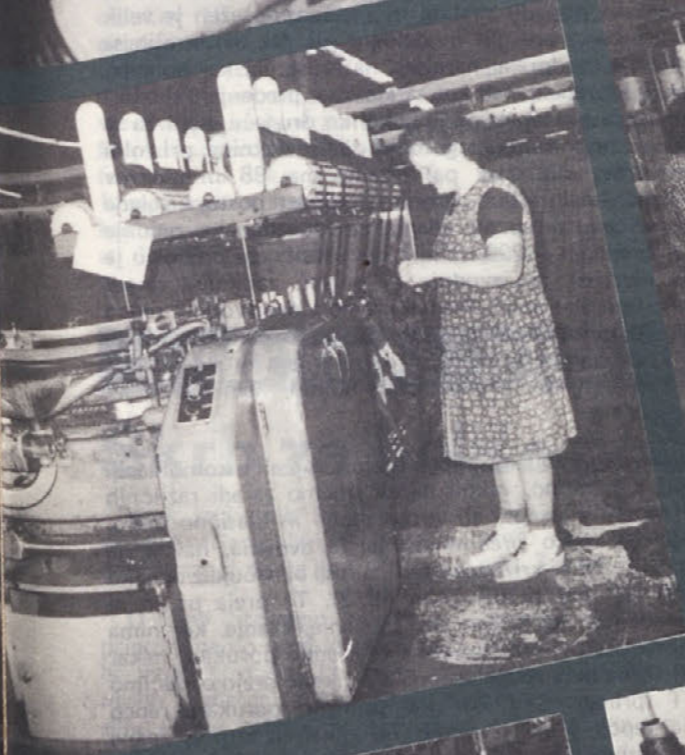
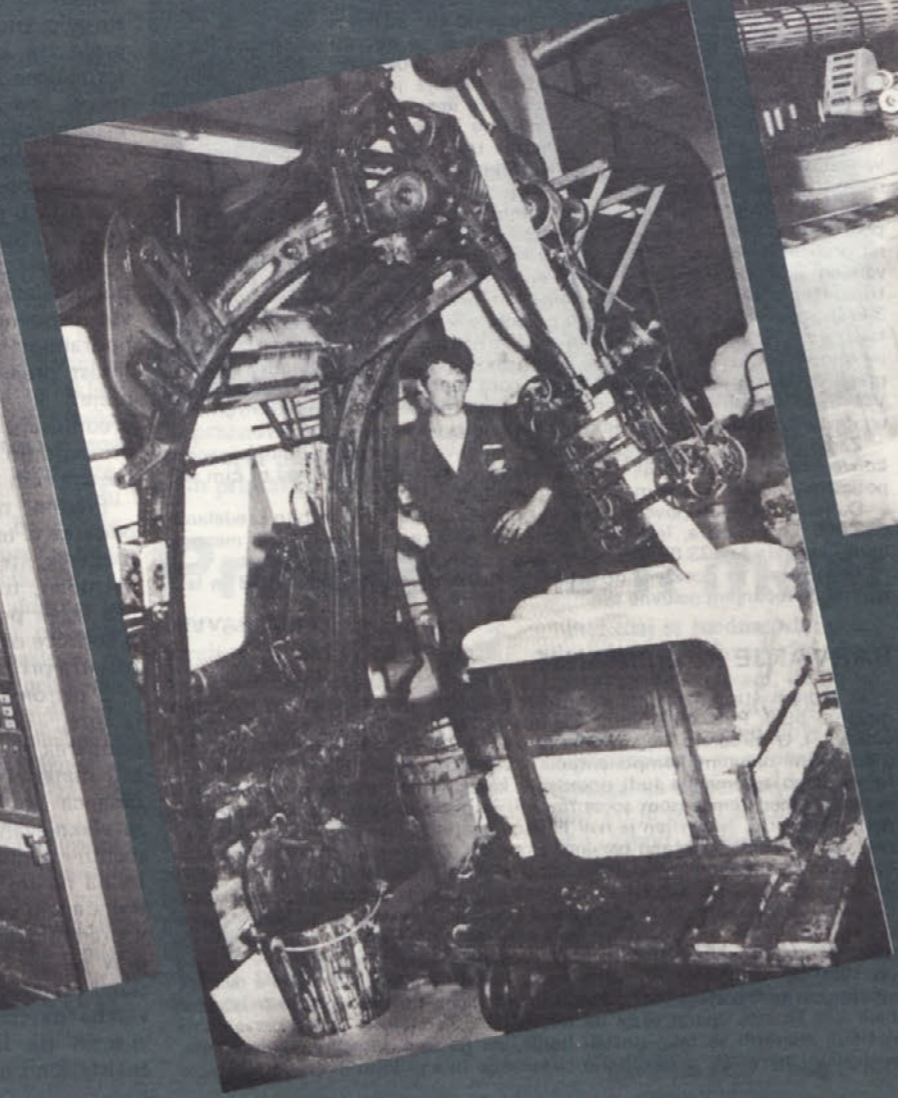
Naloga za izdelavo določenih prej oziroma partij posreduje predilnicam tehnična priprava dela tozda Tkanina. Nalog vsebuje vse osnovne podatke za določeno prejo glede na namen in uporabnost (to so številka partije, barva, število zavojev na meter, finost preje oz. Nm, količina, surovinski sestav ter rok porabe preje), ki jih morajo obvezno upoštevati pri izdelavi prej v predilnicah. Za vsako novo številko (Nm) preje (preden gre v proizvodnjo v predilnici) je potrebno izdelati načrt predelave na posameznih fazah.

Predilni načrt, ki je sestavni del proizvodnega načrta, vsebuje podatke o teoretičnih raztegih za vse faze predelave, vključno tudi pređenje, število dvojnjev ter izhodne oz. vhodne gramature stenjev na meter, tudi način aviviranja oz. maščenja materiala na določenih fazah predelave. Ivajanje predilnega načrta, ki ga izdela vodja predilnice oz. tehnolog pređenja, pa je obvezno za vodje izmen oz. mojstre pri zalaganju partij na posamezne stroje (pasaže).

Z oziroma na to, da v Novoteksu izdelujemo tkanine v glavnem iz prej, izdelanih po česanem postopku, bo nekoliko večji poudarek prav na tej fazi predelave oz. česanja, za katero pa mora biti material predhodno dobro pripravljen. Na prvi fazi predelave česanca po barvanju oz. lisiranju je poudarek na odpiranju oz. razvlaknjenju nekoliko spolstenih oz. sprijetih vlaken v premenih—stenjih, ki so bili predhodno predelani na lisezi. Obenem se izvaja na tej fazi tudi mešanje različnih kvaliteten komponent v določenem odstotkovnem sestavu. Že na tej začetni fazi predelave v predilnicah je možna mehanska poškodba vlaknin, saj so vlakna prav na tej fazi predelave najbolj obremenjena ob teku stenjev skozi raztezne igličaste glave, na vhodu in izhodu iz raztezala pa so vlakna močno vpeti s kovinskimi valji. Omenjene poškodbe na vlaknih pa lahko preprečimo ali pa vsaj ublažimo s pravilno antistatično obdelavo na predhodni fazi, to je na lisezi, material pa

LE PREDI, DEKLE, PREDI...

mora vsebovati določeno vlago, predvsem volneni del, prameni (stenji) pa ne smejo biti oviti na vhodu v stroj. Druga faza predelave poudarja mešanje materiala (melanžiranje) ter aviviranje ali maščenje materiala. Na raztezanju pred česanjem gre za doseganje čimboljše vzporedne lege vseh vlaken v pramenu, kajti prav to je pogoj za kvalitetno česanje na česalniki. Od česane preje zahtevamo predvsem enakomernost, gladkost, potrebno trdnost, ne sme vsebovati nečistoč, nopic in podobnih primesi, ki jih zasledimo v nepočesanem materialu. Da bi se vsa vlakna v pramenu dobro počesala na česalniki, morajo teči skozi zelo fine in goste igličaste grebenčke, ki odstranijo vse primesi (rastlinske in druge), nopice in razne manjše odelbitve ter krajša vlakna. Pri česanju moramo paziti, da ne presežemo normalnega odstotka izčeska, ki se giblje od 0,5 do 1 odst., sicer bo naša preja zelo draga, kar bo imelo neposredni vpliv na dohodek DO.

Tako pripravljen oziroma počesan material gre v nadaljnjo fazo predelave, to je na predpredenje, ki je postopek, s katerim predivo pripravimo za dokončno predenje, predpreja pa se izdelava na zadnji fazi, t. j. na finišerju. Za uspešno in čim popolnejšo paralelizacijo vlaken (da izdelamo česano prejo čim bolj gladko, za postopno tanjšanje pramenov v stenji oz. v predprejo, da dobimo vedno manjše število vlaken v prerezu) uporabljamo pri nas tripasajni sistem predelave. Predhodni postopek predpredenja je melanžiranje, to je ponovno mešanje materiala, dobro mešanje raznobarnih komponent v materialu, dosežemo z dvojnem velikem številu pramenov (teh je do 24), stroj pa ima vgrajeni dve raztezni glavi, iz katerih se na izhodu pramena združujeta v enega, pri tem pa se obračata pod kotom 90° kar še bolj pospešuje mešanje. Ta stroj ima tudi dograjeno pripravo za aviviranje oz. maščenje materiala. Na prvi, drugi ter tretji pasaži izvajamo dvojenje in raztezanje stenjev. Raztezalke imajo vgrajeno po eno raztezno glavo z dvojnimi igličastimi grebenčki, stroji pa tečejo z odvijalno hitrostjo od 110 do 130 m/min. Z večkratnim dvojenjem, ki ga izvajamo na vhodu v stroj na dvojilni mizi, dosežemo potrebno enakomernost stenjev po dolžini, z večkratnim raztezanjem pa vzporedno lego vlaken v stenju. Zaradi čimboljše dolžinske izravnave enakomernosti dovajanih stenjev ima druga pasaža vgrajeno avtomatsko delujočo regulacijo, ki deluje na osnovi tipanja debeline dovoljenih stenjev, nato pa po potrebi spreminja hitrost odvajanja. Finišer je zadnji stroj v predpredilnici in izdelava predprejo, ki jo navije na leseno cevko v obliki križnega navitka. Stenji, predelan na tretji pasaži, je cikloidično zložen v loncih, predložimo ga finišerju, ki ima 22 raztezni glav, v katerih se izvaja blizu 13-kratno raztezanje predloženih stenjev. Dvojenje večjega števila stenjev ni možno, zato tudi ni več dolžinske uravnave. Raztegnjeni stenji dobijo nekaj navideznih zavojev, ki so potrebni, da se doseže določena trdnost predpreje; ta je potrebna, da se predpreja ne bi trgala pri odvijanju predprejinih navitkov na predilnikih.

Proizvodnja preje v glavnem poteka na italijanskih strojih firme Sant Andrea, ki obratujejo že 16 let. Zato menimo, da ne zagotavljajo več gospodarne proizvodnje, kot to zahteva današnji tempo razvoja. Novejši stroji od iste firme so bili montirani v repco predpredilnici pred sedmimi leti. Predvsem na starih strojih se pojavljajo česti zastoji zaradi vzdrževanja, manjših in večjih popravil ter remontov. Tehnično stanje strojev pa vpliva na slabšo kvaliteto polizdelkov oz. preje, ki pa včasih ne ustreza internim standardom in je celo neuporabna za izdelavo zahtevnejših tkanin. To predvsem velja za posamezne stroje v predpredilnicah kot so pasaže (I, II, III) ter finišerji. Na teh strojih ni mogoče več zagotoviti potrebne dolžinske enakomernosti, predvsem pri finih številkah prej, ki so zastopane v proizvodnem programu Novoteksovih tkanin. Zato bomo morali v najkrajšem času zamenjati nekaj strojev v predpredilnici v Novem mestu pa tudi v Metliki. Začasno ureditev strojev v predpredilnicah je potrebno izvršiti večja popravila oz. zamenjati vse dele strojev, ki so izrabljeni in imajo bistven vpliv na kvaliteto izdelkov. Pred tem pa moramo zagotoviti rezervne dele iz uvoza, ki jih doma nimamo. V nasprotju primeru se bomo morali odpovedati izdelavi najzahtevnejših artiklov, ki smo jih videli v razstavljeni kolekciji, tega pa seveda ne želimo, kajti zavedamo se, da moramo izdelovati takšne tkanine, kakršne bomo lahko dobro prodali na trgu, predvsem na tujem, s tem pa si zagotovili prepotrebne devize za nabavo surovin, rezervnih delov, strojev in drugih repromaterialov, s prodajo na domačem trgu pa si ustvarili dohodek, si zagotovili socialno varnost.

Sedaj, ko smo izdelali predprejo, je na vrsti predenje. Kot že rečeno, se mora proces izdelave preje posameznih števil (Nm) na vsaki fazi odvijati po točno določenem načrtu; tudi presti moramo po načrtu predenja. S tem zagotovimo zahtevane parametre, to je številko preje (Nm) in število zavojev na meter, ki jih preja mora imeti. Predenje se izvaja na prstančevih predilnih strojih starejših

izdelave (letnik 1958), toda obnovljenih leta 1969, ko je bila izvedena rekonstrukcija raztezal; vgrajena so bila tudi nova vretena, s katerimi se je povečalo število vrtljajev. V novomeški predilnici so novejši predilniki (letnik 1963), ki so bili nabavljeni ob že omenjenih izboljšavah. V Metliki tečejo tudi trije (6-strani) predilni stroji od domače firme Krušič iz Valjeva (letnik 1981), izdelani pa so po licenci nemške firme Zinzer. Naloga predilnega stroja je, da predloženo predprejo raztegne, ji z vitjem poda trdnost ter prejo navije na predilniško cevko. Preja, navita na predilniških cevkah, je enojna in je končni izdelek predilnic. Opisani postopek predenja na prstančnih strojih imenujemo klasični ali konvencionalni sistem predenja. Ta sistem se še vedno in povsod največ uporablja za predenje česanih volnenih prej in česanih prej iz različnih mešanic poliestra in volne pa tudi za predenje 100-odstotne sintetične.

Drug sistem predenja, ki ga pri nas poznamo, je brezvretensko predenje, preja pa se navija na križne navitke in je dvojena. Predenje na repco predilnikih je novejši postopek, ki ga pri nas uporabljamo od leta 1975 in to za izdelovanje česanih prej iz mešanice sintetične-volna kakor tudi prej iz 100-odstotke sintetične. Inštaliranih imamo 28 predilnikov, to je 112 vreten, v repco predilnici v Metliki. Na teh strojih lahko dnevno v treh izmenah izdelamo do 1.500 kg preje bazne številke 40/2.

Že nekaj let si strokovnjaki tekstilne strojegradnje prizadevajo zgraditi racionalnejši in visoko produktiven predilnik za predenje česanih prej. Klasični predilni stroj je po mnenju strokovnjakov že dosegel mejne možnosti nadaljnega izpopolnjevanja, predvsem kar se tiče dviga produktivnosti na vretensko uro. Repco sistem predenja, ki so ga razvili avstralski strokovnjaki firme Platt, temelji na popolni spremembi podajanja trdnosti preji, le-ta se ne posreduje s pravim, enakomernim vitjem kot pri klasičnem predenju, temveč z navideznim vitjem, ki si izmenično sledi v levi in desni smeri (v S in Z smeri). S tem so odpadli prstani in vretena, dosežen je velik prihranek na prostoru, energiji in delovni sili. Na teh strojih se normalno predeluje predpreja, narejena na finišerjih, kar pomeni, da je postopek predpredenja isti kot za klasično predenje. Pri izbiri surovin za omenjeni postopek pa je nekoliko drugače, kajti za ta postopek predenja je potrebno zagotoviti daljše vlaknine, pri volni nad 70 milimetrov, sintetično pa režemo na 88 milimetrov povprečne dolžine vlaken. Kljub ogromni prednosti postopka glede ekonomske upravičenosti repco predenja, zaradi velike proizvodnje (velike hitrosti predenja – 220 m/min, pri klasičnem predenju je to največ 20 m/min), proizvodnja ni preveč zanimiva zaradi močno omejene uporabe preje. Preden gremo v proizvodnjo repco preje, moramo imeti pred seboj jasen cilj, za kakšne tkanine je namenjena. Mi uporabljamo repco prejo v glavnem za izdelovanje gladkih, nedezeniranih, torej enostavnih tkanin, namenjenih izključno za domači trg.

V tkanini lahko uporabljamo repco prejo samo ali v kombinaciji (osnova-votek) s klasično, nikoli pa ne smemo zaradi različnih lastnosti prej mešati v osnovi ali votku repco in klasično prejo. Preja, spredena na repco predilnikih, je že dvojena, navita na cilindrično cevko v obliki križnega navitka in se označuje z oznako ST (primer: ST 20, kar pomeni Nm 40/2). Ta preja pa še ni uporabna za nadaljnjo predelavo oz. snovanje, tkanje, ker nima zadostne trdnosti. Zato jo je potrebno redhodno posukati, nakar postane dovolj trdna in je zelo elastična. Posukano prejo označimo z oznako STT (primer: STT 20), kar pomeni: posukana repco preja. Sukanje repco preje izvajamo na sukalnih strojih znane nemške firme Garmag, ki delujejo na principu dvojnega zasuka. Poleg ostalih znanih sistemov sukanja, kot so prstančni in sistem dvostopenjskega sukanja (oba tečeta v pripravi tkalnice), je najbolj primeren za sukanje repco preje (zaradi njene slabe trdnosti) prav sistem z dvojnimi zasukom. Ta način sukanja se bistveno razlikuje od ostalih in je najsoodobnejši način. Primeren je tudi za sukanje vseh klasičnih prej. Posukano prejo stroj navija na konusne lukničaste cevke v obliki križnih navitkov. Po sukanju je prejo potrebno pariti, ker bi se sicer močno krotovčila, nato sledi še čiščenje, nakar je preja pripravljena za nadaljnjo uporabo pri snovanju oz. tkanju.

S tem poglavjem smo predilci želeli v zelo kratki in najbolj enostavni obliki predstaviti bralcem naše postopke predelave volnenih in sintetičnih vlaken v prejo po česanem postopku. Obenem pa želimo, da bi nas razumeli vsi sodelavci, ki postopka ne poznajo ali pa ga poznajo le delno, zato smo se precej izogibali strokovnim izrazom, kjer se je to pač dalo. Nadalje menimo, da bomo kljub tehnološkim težavam zaradi zastarelosti strojev z maksimalnim prizadevanjem le dosegli cilje, ki smo si jih zadali, to pa je izdelati čimbolj kvalitetno prejo in to v določenem roku ter s tem zadovoljiti potrebe naše tkalnice po preji.

STANE JELENČIČ

dogovarjanja o vseh področjih proizvodnje. Ko proslavljamo svoje uspehe, delovne zmage v svobodni socialistični samoupravni domovini, ko proslavljamo 1. maj, se vedno spominjamo dogodkov iz zgodovinskega boja delavskega razreda za uresničevanje njegovih pravic.

Vemo, da je 1. maj marsikje širom sveta rasel iz delavske krvi. Izhaja iz dogodkov leta 1886, ko so v ZDA množično začeli stavkati delavci; šlo je za posledico takratnih razmer razkola, med bedo stotisočev in bogastvom posameznikov, ki niso hoteli prisluhniti željam proletarcev, pač pa so ta njihov protest poskušali zadušiti na najbolj grob, krvav način.

V spomin na ta dogodek je tri leta pozneje ustanovni kongres II. Internacionalne izdal odlok, da je potrebno na določen dan organizirati velike manifestacije in to tako, da istočasno v vseh državah tega dne delavci zahtevajo izpolnitev odlokov II. internacionalne. Z ozirom na to, da je Ameriška federacija dela že leta 1888 določila 1. maj, so ga delegati iz vse Evrope in Amerike sprejeli kot dan mednarodnih manifestacij – in tako je leta 1890 1. maj prvič v svetu postavljen kot dan mednarodne solidarnosti delavskega razreda vsega sveta.

Toda s tem krvavih obračunov ni bilo konec.

Ob tem se lahko spomnimo na prehojeno pot naše partije in na herojsko borbo našega delavskega človeka. Za uresničitev teh želja je začela delovati KPJ, napredni proletarij je začela vzgajati v zavesti o nujnosti končnega uničenja kapitalizma.

Slovenski kmetje, izobraženci in delavci so se povezali in začeli prevzemati v svoje roke lastno in narodno usodo. KP je pripravila narod na boj proti fašizmu, na boj za korenite družbene spremembe znotraj Jugoslavije. Domača buržoazija se je pripravljala služiti tujcu, ob tem pa je še bolj preganjala vse napredne sile, posebej komuniste. Kljub temu je KPJ pod vodstvom tov. Tita ostala glavni nosilec organiziranja in pobudnik ljudi za boj. Po končani revoluciji je delavski razred pod vodstvom KPJ izgradil novo samoupravno socialistično Jugoslavijo. Kljub vsem težavam in pritiskom sta partija in delavski razred bila močna, postala sta zmagovalca.

Ob praznovanju 1. maja se vrstijo širom naokoli tudi razna športna tekmovanja. Tako sta tudi naša sindikalna in mladinska organizacija pripravili tekmovanje v namiznem tenisu, ki je bilo pri koncu aprila. Pri moških je bil najboljši Zvone Stanešič, pri ženskah pa Silva Tomec.

ANICA ŠVEB

IZ TOZD PREDILNICA METLIKA

Iz dela samoupravnih organov

2. seja DS tozda Predilnica v Metliki je bila 23. aprila 1982.

Po pregledu sklepov je bilo ugotovljeno, da je bila opravljena javna razprava o spremembah oz. dopolnitvah samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev pa o spremembi oz. dopolnitvi 10. člena statuta, zato je DS za 7. maj 1982 razpisal referendum, za izvedbo le-tega pa imenoval komisijo.

Nadalje je bil obširno podan pregled poslovanja temeljne organizacije v obdobju prvih treh mesecev letos. V razpravi je bila dana pobuda, da se pripravi tudi poročilo o poslovanju menze za to obdobje, prav tako tudi za oddelek šivanja in nopenja tkanin.

Delavski svet se je odločil za sodelovanje na zveznem tekmovanju predic (volnarjev), ki bo v

septembru 1982 v Mariboru, zato je objavljen interni razpis za tekmovanje predic iz temeljne organizacije; bo bo maja in junija, deset predic z najboljšimi rezultati bo prejelo nagrado 1.000 din, štiri najboljše pa bodo tozda zastopale na zveznem tekmovanju.

V komisijo za ocenjevanje in spremljanje poskusnega dela je DS imenoval: Jožeta Nemaniča, Inž. Vlasto Rus in Marico Siročič.

Delavski svet je sprejel tudi sklep o nabavi osnovnih sredstev in o njihovih prodajnih cenah brezalkoholnih pijač. Prestopili smo tudi h kulturni skupnosti SR Slovenije. Razprava je tekla tudi o spremljanju postavk za nekvalitetno opravljeno delo na vseh delih oziroma nalogah v temeljni organizaciji.

V novih prostorih

13. aprila smo v prostorih predilnice v Metliki, kjer je pred dobrimi sedmimi leti stari mikalnik predeloval predilniške odpadke, odprli nov oddelek šivalnice. Zelo čudna so pota tehnologije, bi morda rekel kdo, ki ne pozna zgodovine Novoteksa. V predilnici šivamo, dragocene odpadke pa prodajamo!

Namen tega pisanja pa ni razprava na to temo. Trenutno stanje in potrebe narekujejo tako ravnanje in hitro ukrepanje je že pokazalo dobre rezultate.

Novi prostori za šivalnico so bili urejeni v rekordnem času.

V dobrih sedmih dneh je bila zasuta jama, velika blizu 25 m³, urejen tlak, napeljana razsvetljava, prebeljene stene in postavljenih 18 miz za izšivanje kosov surovih tkanin. V istem času se je učilo šivanja še 6 delavk, ki so bolehale ali pa jih zaradi omejitve nočnega dela v predilnici ne morejo ustrezno zaposliti. Znano je, da smo v Metliki pričeli z šivanjem že v preteklem letu. Od maja dalje je delalo deset delavk in kljub temu da so večkrat med letom vse zapustile šivanje in pomagale predicam, kadar je bila stiska za prejo, so lani izšile približno 60.000 m tkanin. Te tkanine so bile vse slabše kakovosti, ker so stekane iz ostankov preje, zato je bilo vložnega več dela pri popraviljanju tkanin. Ob končnem pregledu gotovih tkanin se zato kvaliteta ni poslabšala, kar štejemo za skupni uspeh.

Letos smo izšli že prek 70.000 m tkanin, ki so še zahtevnejše za izšivanje. Vse delavke v šivalnici so se morale ponovno učiti. Pri tem nam pomaga inštruktorica Anica Mihalič, ki je ponovno pri nas in ji gre za njen trud vse priznanje.

ANICA ŽUGELJ

IZ TOZD TKANINA – IZ TOZD TKANINA

Skrb za boljše počutje

Vsak iz lastnih izkušenj ve, da lepo urejeno okolje vpliva na dobro razpoloženje ljudi.

O lepo urejenem okolju v pripravi pa do pred kratkim ne bi mogli govoriti. Tu imam v mislih predvsem zidove in nosilne stebre, katerim je barva že dodobra zbledela, bili pa so tudi luknjasti zaradi zabojev, zloženih ob steni.

Potreba po prenovi je bila velika, zahteva po pleskanju pa je bila postavljena na zboru delavcev.

Do realizacije te zahteve je prišlo med prvomajskimi prazniki. Takrat je skupina delavcev prepleskala zidove, katerim so že prej delavci IVS zamašili luknje in odrgnine. Na podobno lepšanje čaka le še nekaj stebrov.

Prvi delovni dan je tako minil bolj delavno tudi zaradi svetlejših sten.

Da se ne bi vloženi trud prehitro izničil, so na stene privite letve, ki preprečujejo, da bi zaboji ali vozički prišli do zida in ga okrušili. Prav gotovo bo tudi manj odrgnjenih prstov, ker je potrebno ponekod riniti voziček med stroji in zidom.

Opravljeno delo je primer, kako se lahko z minimalnimi stroški stori veliko.

Razliko med prejšnjim in novim stanjem vidimo na hodniku pri vhodu, ki je prav tako potreben pleskanja, saj na morebitnega obiskovalca deluje odbojajoče.

BOJAN LUZAR

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Dopisujte v vaše in naše glasilu!

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

Zbor tekstilcev in usnjarjev Slovenije

Po štirih letih se bomo delavci sindikata tekstilne in usnjarske industrije Slovenije 22. maja zbrali v Kranju na 3. skupščini našega panežnega sindikata; ocenili bomo delovanje v minulem štiriletnem obdobju, sprejeli usmeritve in sklepe za naslednje obdobje ter izvolili novo vodstvo našega sindikata. O poročilu o delovanju republiškega odbora bodo maja razpravljali v osnovnih organizacijah sindikata.

Konference OO ZS in občinski odbori so izpostavili naslednja področja delovanja republiškega odbora:

- stalno osveščanje delavcev, da bi bili resnični gospodarji svojega dela,
- analiziranje gospodarjenja in spremljanje zaključnih računov v tozidih,
- stalna aktivnost za izenačitev pogojev gospodarjenja tekstilne industrije z

gospodarstvom nasploh (zmanjševanje obremenitev naše panoge),

– pospešitev investicijskih vlaganj v modernizacijo, da bomo konkurenčni na tujih tržiščih ter imeli hkrati tudi boljše delovne pogoje,

– pravilno družbeno vrednotenje tekstilnega dela, še posebno proizvodnega in ustvarjalnega dela, kajti OD preveč zaostajajo za gospodarstvom Slovenije,

– zavzemanje za nadaljnje postopne ukinjanje nočnega dela in drugih težkih pogojev dela,

– organiziranost, delovanje in izobraževanje naših sindikalnih aktivistov.

Delegatom, ki bodo na skupščini zastopali 53.500 tekstilnih in 18.700 usnjarskih delavcev, želimo uspešno delo tega velikega zbora v dvorani tekstilne tovarne IBI Kranj. MIKLIČ

Obračun dela industrijskega gasilskega društva Novoteks

V nedeljo, 19. marca 1982, je bil redni letni občni zbor našega gasilskega društva. Občnega zbora se je udeležilo 30 članov in 10 članic društva, 10 pionirjev pionirskega društva Mladi gasilec iz osnovne šole v Bršljinu, glavni direktor Slavko Pavlin in osem povabljenih gostov. Na žalost se še vedno ponavlja stara praksa, da sta se od 15 povabljenih vodilnih delavcev občnega zbora udeležila samo glavni direktor in vodja IVS Franci Bršan.

Predsednik društva Danilo Kovačič je po pozdravnem govoru poudaril vlogo in pomen IGD Novoteks. Gasilci in gasilske organizacije so posebnega družbenega pomena, podobno kot druge napredne sile naše družbe imamo izredno pomembno in odgovorno delo in naloge. Izčrpno poročilo je podal poveljnik Stanko Vaupotič, v poročilu smo slišali, da je društvo bilo v minulimandadni dobi zelo uspešno in aktivno, saj je plan deli za leto 1981 za polovico presegle. Da je bilo tako, gre velika zasluga tudi vsem vodilnim in vodstvenim delavcem v naši DO, saj so z razumevanjem pomagali reševati naše probleme; v prvi vrsti mislimo na zamenjavo gasilcev, ki delajo v več izmenah, in tako so se lahko udeleževali gasilskih vaj in priprav za razna gasilska tekmovanja in druge zadolžitve.

Tekmovanja, katerih se udeležujemo, nam zagotavljajo, da smo vedno pripravljene stopiti v akcijo v primeru požara ali dru-

ge nesreče. Za tekmovanja so potrebne vaje in priprave, saj je program zelo zahteven in obširen, zato pa je treba vložiti

mного prostega časa in truda, da smo sposobni nastopiti na občinskem in republiškem tekmovanju. Tudi na strokovno vzgojo ne pozabljamo. Lani v pomladnem času smo organizirali predavanje za vse zaposlene v naši DO o gasilski preventivi v podjetju, na delovnem mestu in na domu, na koncu vsakega predavanja smo prikazali praktično gašenje z ročnimi gasilnimi aparati, enako smo izvedli v konfekciji v Trebinju, na Vinici in v predilnici Metlika.

V konfekciji na Vinici smo v istem obdobju organizirali tečaj za gasilce, vsi slušatelji so ga uspešno končali. V Novem mestu smo ravno tako organizirali tečaj za gasilce, z velikim zadovoljstvom so ta tečaj obiskovali člani gasilskih desetih, ki so formirane v enotah civilne zaščite. Za vse vratarje smo izvedli strokovni ogled naše delovne organizacije, kjer smo jih seznanili z vsemi gasilskimi pripomočki, ki so instalirani po obratih in oddelkih, z odvzemalisci vode in drugimi inštalacijami, da bi po potrebi znali pravilno ukrepati, še posebno ob prostih dnevih.

S sodelovanjem IGD in štabom civilne zaščite smo lahko več kot zadovoljni, saj imamo od pripadnikov CZ v gasilskih vrstah 40 članov, ki se strokovno usposablajo in urijo pod vodstvom štaba operative IGD.

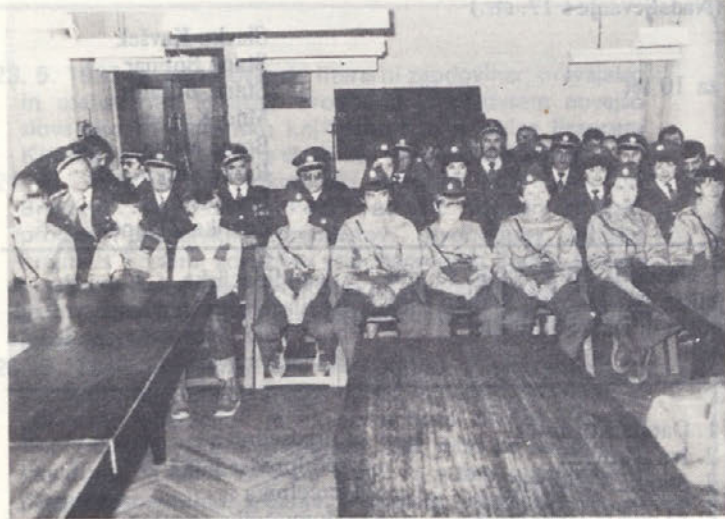

Štab CZ redno skrbi za opremljanje z osebno in tehnično gasilsko opremo teh desetih. V okviru delovne organizacije imamo organizirano dežurno službo, to opravljajo gasilci našega društva b prostih dneh, po obratih in izmenah pa so po sklepu delavskega sveta imenovane gasilske trojke, ki se bodo urile in usposabljevale po planu IGD za leto 1982.

Na občnem zboru je podal poročilo tudi Robert Koračin, ki je predsednik pionirskega društva Mladi gasilec iz osnovne šole v Bršljinu, katerega pokrovitelj in mentor je naše društvo. Poudaril je aktivnost društva in ugotovil, da je bilo dosedanje

delo uspešno. V februarju so pričeli s predavanji o pomenu gasilstva, posebno še o gasilskem naraščanju, predavanje je vodil predsednik IGD Novoteks Danilo Kovačič. S praktičnimi vajami sta pričela poveljnik Slavko Vaupotič in Stane Hudoklin. Tudi administracijo vodijo po navodilih IGD, ki jim je priskrbel vse predpisane tiskovine in knjige. Kako se vodi blagajniška knjiga, sta nazorno pokazala poveljnik IGD Stanko Vaupotič in Danilo Kovačič, ki sta vsak prostovoljno prispevala po 1000 dinarjev in otvorila blagajniško knjigo. Na koncu poročila se je Koračin v imenu osnovne šole iz Bršljina in v

imenu mladih gasilcev zahvalil industrijskemu gasilskemu društvu in DO Novoteks za pomoč pri ustanovitvi pionirskega društva Mladi gasilec, za mentorstvo in opremljanje društva.

Glavni direktor Stanislav Pavlin je pozdravil občni zbor in se v imenu vodstva delovne organizacije zahvalil za vsa prizadevanja in trud, ki ga vlaga društvo za izboljšanje protipožarne preventivne in usposabljanje zaposlenih v naši DO. Poudaril je, da je položaj v svetu zelo napet, zato je delo gasilcev zelo odgovorno in potrebno na vseh področjih. Vse probleme, s katerimi se srečujejo gasilci, moramo reševati vsi, tudi prek kolegijskega, če je to potrebno. Treba je prenehati uporabljati kuhalnike in kaditi povsod, kjer je to prepovedano, saj smo priče katastrofalnih požarov, ko škoda sega v milijarde in to v glavnem zaradi neupoštevanja protipožarnih predpisov. Pohvale vredno je tudi, da uspešno sodelujemo s pionirskim društvom Mladi gasilec iz osnovne šole v Bršljinu. Prizadevati si moramo, da bi bilo čimveč strokovnjakov včlanjenih v naše društvo.

Boštjan Japelj, predstavnik DO Novoles in predstavnik sisa za varstvo pred požari, je poudaril, da je treba društva, ki so aktivna in uspešna, vsestransko podpirati; zelo je bil zadovoljen s sodelovanjem industrijskih ga-

silskih društev v občinski gasilski zvezi Novo mesto. Izrazil je željo, da bi tudi v bodoče sodelovali, posebno še pri ustanavljanju pionirskih društev Mladi gasilec. Nežka Godler, predstavnica občinske gasilske zveze Novo mesto, je z zadovoljstvom ugotovila, da naše društvo uspešno deluje tudi navzven, saj smo slišali iz poročila, da uspešno sodeluje z vsemi sosednjimi IGD, GD, JLA z zavodom za požarno varnost, KS Bršljin in OŠ Bršljin. Poudarila je, da je premajhna udeležba vodilnih delavcev na občnem zboru, saj je občni zbor tisti organ, na katerem se analizirajo uspehi in neuspehi dela in postavljajo nove naloge za bodoče. Občinska gasilska zveza in siva za varstvo pred požarom sta upoštevala pri razdeljevanju finančnih sredstev industrijskim gasilskim društvom naše uspešno delo in na podlagi poročila dodelila 10 starih milijonov dinarjev kot del sredstev za nabavo gasilske opreme. Na občnem zboru smo sprejeli nov statut našega društva, razložil ga je Danilo Kovačič; Predsednik delovnega predsedstva Ivo Ivkovič se je zahvalil vsem, ki so se vključili v razpravo, predstavnica občinske gasilske zveze Nežka Godler pa je podelila gasilska odlikovanja, ki so jih za dolgoletno službovanje dobili naslednji gasilci:

za 40 let

za 30 let

Danilo Kovačič

Vlado Marčič

Ivan Jakše

Slavko Hočevnar

Anton Kafre

za 20 let

Ivo Ivkovič

Alojz Kristan

Alojz Samec

Franc Regina

Stane Hudoklin

Jože Gorenc

Božo Čavlovič

(Nadaljevanje na 18. str.)

za 10 let

Slavko Kavšek
Stane Bobnar
Stane Butalin
Mijo Kurpes
Brane Mitag
Rajko Petan
Ivan Ašič
Zdenka Židanek

Gasilsko odlikovanje so prejeli še Ivo Ivkovič, Stanko Vaupotič in Darko Kastelic.

Kandidacijska komisija je predlagala za novi upravni odbor IGD Novoteks naslednje člane društva;

1. Danila Kovačiča	— za predsednika
2. Iva Ivkoviča	— za podpredsednika
3. Stanka Vaupotiča	— za načelnika
4. STaneta Hudoklina	— za pomočnika načelnika
5. Srečka Ozinka	— za blagajnika
6. Mileno Penca	— za tajnico
7. Tineta Filipa	— za orodjarja
8. Darka Kastelica	— referent za mladino
9. Zdenko Pužina	— referent za žene
10. Staneta Butalina	— član
11. Slavko Rolih	— član
12. Roberta Koračina	— član, predsednik PDMG OŠ Bršljin
13. Vesmina Katajzovič	— član

V nadzorni odbor so bili predlagani naslednji člani:

1. Franc Sitar	— predsednik NO
2. Fani Škrbec	— član
3. Anton Kaferler	— član

Predsednik delovnega predststva je dal predlagane kandidate v razpravo, ker ni bilo nobenih pripomb, so bili z javnim glasovanjem vsi predlagani

kandidati soglasno izvoljeni v novi upravni odbor IGD za obdobje štirih let.

STANKO VAUPOTIČ

V spomin Lojzetu Blažiču

V pomladi, ko se poraja novo življenje, je umrl naš nekdanji dolgoletni sodelavec, upokojeni mizarjski mojster Alojz Blažič.

Lojzetu v življenju ni bilo poslano s cvetjem. Rodil se je 1907 na Velikem Slatniku pri Novem mestu. Ker v številni kmečki družini ni bilo kruha za vse, je šel v uk in se izučil za mizarja. V vojnem času je bil zaradi naprednih idej zaprt in interniran na otok Rab. Izkusil je mnogo gorja. Po kapitulaciji Italije se je vrnil v Novo mesto, izmučen in onemo-

gel, zaposlil se je pri kratkem tovarnarju ter 1946 nadaljeval delo v tekstilni tovarni Novoteks, kjer je delal vse do upokojitve. Pokojni Lojze je v Novoteksu uporabljal znanje in sposobnosti, ki si jih je nabral med poklicnim delom. Pri obnovi podjetja je to še kako koristilo, saj je večkrat iznajdljivost zaradi pomanjkanja materiala pomenila zelo veliko. Kot vodja mizarjske delavnice se je trudil, da je bilo vsako naročilo mizarjskih del pravočasno in pravilno opravljeno.

Cenili smo ga, ker je bil zelo odkrit, dosleden in natančen, sodelavci so ga spoštovali prav zaradi teh njegovih lastnosti.

Na grobu se je od njega v imenu delovne organizacije, njegovih nekdanjih sodelavcev ter sekcija upokojencev poslovil Justin Kranjčič. Teh nekaj vrstic pa posvečamo spomenu na našega sodelavca, ki je dosti prispeval pri obnovi njegove in naše tovarne, za napredek in razvoj naše družbene skupnosti.

ZGODILO SE JE V MAJU

5. 1886 je v Chicagu pričelo stavkati 40.000 delavcev za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer. Ena izmed glavnih zahtev je bilo skrajšanje nečloveško dolgega delovnega časa (ponekod tudi do 14. ur dnevno). Tretjega maja je prišlo v tovarni šivalnih strojev do spopada med delavci in podkupljenimi stavkokazi, ki jih je ščitila policija. Policaji so začeli streljati in so ubili šest delavcev. Naslednjega večera, 4. maja, so delavci organizirali protestno zborovanje na trgu Haymarket. Proti koncu zborovanja je med policijskimi vrstami, ki so skušale razgnati manifestante, eksplodirala bomba. Eksplozija je bila verjetno delo provokatorjev, ki so skušali na ta način razbiti delavsko gibanje. Sledil je krvav pokol, v katerem je bilo mnogo ranjenih in ubitih delavcev pa tudi policajev. Buržoazne oblasti so na procesu, ki je sledil, krivično obsodile na smrt delavske voditelje (Albert Parsons, August Spiess, Adolf Fischer, Jorge Engel, Luis Lingg, Samuel Fielden, Mignel Schwab; zadnja dva sta bila pozneje pomiloščena). Na ustavnem kongresu II. Internacionalne, ki je bil 1889 v Parizu, so odločili, da v spomin na chicaške žrtve razlasijo prvi maj za mednarodni delavski praznik.
5. 1945 so enote 4. jugoslovanske armade po hudih uličnih bojih, v katerih so sodelovale tudi enote partizanske komande mesta, osvobodile Trst, 17. udarna brigada Franceta Prešerna pa je osvobodila Gorico.
5. 1929 ja na Dovjem umrl znani slovenski planinski organizator in skladatelj Jakob Aljaž. Njegova najbolj znana pesem je „Triglav moj dom“. Na vrhu Triglava je dal postaviti 190 cm visok in 125 cm širok železen stolpič, ki je danes važna triangulacijska točka in se po njem imenuje Aljažev stolp. Po tem pionirju našega planinstva se imenuje tudi planinski dom v Vratih.
5. 1980 je v ljubljanskem kliničnem centru ob 15.05 umrl predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije, predsednik predststva SFRJ, predsednik ZKJ, maršal in vrhovni poveljnik oboroženih sil naše domovine Josip Broz—Tito. Titova življenjska pot, ki se je začela leta 1892 v Kumrovcu, je bila bogata in plodna, neločljivo povezana z našim življenjem in delom ter z našim bojem za svobodo za lepši in pravičnejši svet.
5. 1945 je bila na seji slovenskega narodnoosvobodilnega sveta v Ajdovščini ustanovljena prva slovenska ljudska vlada. Seje se je udeležila večina planov SNOS, navzoči so bili tudi zastopniki AVNOJ, drugih republik, vojske in zavezniških vojaških misij. Zapisregi vlade je sledilo veliko manifestacijsko zborovanje prebivalstva Primorske in Trsta.
5. 1945 je komandant zavezniških sil na zahodni fronti general Dwight Eisenhower poslal Nemcem ultimatum, da do polnoči 8. maja ustavijo boje na vseh frontah.
5. 1892 se je v borni zagorski vasi Kumrovec rodil Josip Broz—Tito kot sedmi izmed petnajstih otrok revnega kmeta Franja Broza in gospodinje Marije (rojene Jarovšek).
5. 1945 se je z brezpogojno kapitulacijo Nemčije končala druga svetovna vojna v Evropi. V njej je sodelovalo 61 držav z blizu 110 milijonov vojakov, življenje pa je izgubilo 55 do 60 milijonov ljudi.
5. 1945 so v jutranjih urah enote 15. in 18. divizije ter 29. udarne brigade vkorakale v Ljubljano, ki jim je pripravila veličasten sprejem.
5. 1876 se je rodil največji slovenski pripovednik in dramatik Ivan Cankar. Večino njegovega dela sestavljajo prozni spisi, v katerih se spočetka kažejo naturalistični vplivi, pozneje pa jih nadomeste moderna umetniška izrazila nove romantike, impresionizma in simbolizma. V svojem literarnem delu je globoko zajel vse strani narodnega in družabnega življenja slovenskega ljudstva in kot družbeni kritik udaril o napakah buržoazije. Cankarja so med vsemi slovenskimi pisatelji največ prevajali v tuje jezike.

11. 5. 1946 se je v Zagrebu začel III. kongres USAOJ, na katerem so sprejeli sklep, da se bo ta organizacija odslej imenovala Ljudska mladina Jugoslavije (LMJ).
12. 5. 1923 se je na Dunaju končala 1. konferenca KPJ, ki je skušala razčistiti odnose med levo in desno frakcijo v partiji.
13. 5. 1918 se je pod vplivom idej oktobrske revolucije v Judenburgu začel upor slovenskih vojakov 41. bataljona 17. pešpolka. Zatrle so ga madžarske čete avstroogrske vojske, vojaško sodišče pa je štiri voditelje upora obsodilo na smrt.
14. 5. 1981 je umrl skladatelj, dirigent in zborovodja Rado Simoniti. Rodil se je v Goriških Brdih, študiral v Ljubljani in kot skladatelj in dirigent je vtisnil v slovensko in jugoslovansko glasbeno kulturo neizbrisni pečat. Bil je eden redkih, ki se je dobesedno ves posvetil tematiki revolucije in NOB.
15. 5. 1943 se je začela 5. sovražna ofenziva na osvobojeno ozemlje, znana kot bitka na Sutjeski, v kateri so okupator-skokvizitinske sile napadle skupino partizanskih divizij v Črni gori in Sandžaku.
16. 5. 1972 so v navzočnosti predsednika Tita in romunskega predsednika Ceausesca slovesno izročili namenu plovno-energetski sistem Djerdap.
17. 5. 1942 je IO OF izdal odlok o vzpostavitvi ljudske oblasti na osvobojenem ozemlju v Ljubljanski pokrajini.
18. 5. 1861 se je rodil slovenski slikar Ferdo Vesel. Slikal je predvsem pejzaže in portrete.
19. 5. 1944 je posadka jugoslovanske ladje „Timok“ izobesila v tunizijskem pristanišču Bizerti zastavo narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije in tako postala prva od predvojnih ladij, ki se je odzvala pozivu Vrhovnega štaba NOV Jugoslavije.
20. 5. 1851 je umrl slovenski in hrvaški ilirski pesnik Stanko Vraz (pravo ime Jakob Frass). Pisal je ljubezenske in politične pesmi, prevajal je grško, latinsko in nemško poezijo, zbiral ljudske pesmi idr. Ker za svoje literarno prizadevanje v prleškem narečju ni našel razumevanja pri kranjskih pisateljih, je začel pisati v hrvaškem (ilirskem jeziku); v Zagrebu je izdal slovenske ljudske pesmi pod naslovom „Narodne pjesme ilirske“ in jih posvetil Vuku Karadžiću.
21. 5. 1942 so v Ljubljani v gramozni jami italijanski okupatorji ustrelili organizacijskega sekretarja CK KP Slovenije, narodnega heroja Toneta Tomšiča. Rojen je bil 1910, leta 1928 je postal član SKOJ, 1929 pa član partije. Zaradi revolucionarnega dela je bil ves čas preganjen, tik pred drugo svetovno vojno je šel v ilegalo, potoval je po vsej Sloveniji, organiziral partijske skupine in vodil politično delo. Ob okupaciji leta 1941 je deloval pri organiziranju vstaje v Sloveniji. Italijani so razpisali nanj nagrado. Decembra 1941 so ga aretirali agenti gestapa in ga izročili italijanski policiji. Tovariši so ga dvakrat poizkusili rešiti iz ječe, vendar jim to ni uspelo.
22. 5. 1942 so Italijani ustrelili sekretarja CK KP Hrvaške, narodnega heroja Radeta Končarja. Novembra 1941 je policija vdrla v njegovo ilegalno stanovanje v Splitu. Na begu so ga ranili in nato ujeli. Fašisti so ga v zaporu zverinsko mučili in 22. maja v Šibeniku ustrelili.
23. 5. 1937 je umrl slovenski literarni zgodovinar, prevajalec in esejist Ivan Prijatelj. Proučeval je predvsem novejšo slovensko in slovansko književnost in je poleg Franceta Kidriča postavil temelje slovenski literarni zgodovini.
24. 5. 1940 je na pokrajinski partijski konferenci pri Briščkih nad Trstom Pino Tomažič razložil akcijski program primorskih komunistov: osvoboditev Julijske krajine s Trstom, združitev vseh naprednih ljudi v Julijski krajini, sodelovanje z italijanskim proletariatom v boju proti fašizmu ter združitev vseh Slovencev v komunistično republiko.
25. 5. 1944 to nemške sile ob podpori domobranskih in ustaških enot izvedle zračni napad in desant na Drvar. Z „drvarsko operacijo“ je okupator hotel uničiti Vrhovni štab NOV in POJ, ujeti maršala Tita, nato pa obkoluti in likvidirati NOVJ v zahodni Bosni in s tem onemogočiti narodnoosvobodilno gibanje. Drvarska okupacija se je končala sredi junija brez uspeha za napadalce.
26. 5. 1945 je na poti po osvobojeni domovini maršal Tito prispel v Ljubljano. Govoril je na slavnostnem zborovanju na tedanjem Kongresnem trgu, ki se ga je udeležila ogromna množica Ljubljančanov.
27. 5. 1926 je umrl slovenski pesnik Srečko Kosovel, star 22 let. V svoji liriki je povezal prvine pesniškega izraza slovenske moderne z novimi podobami iz pojmovnega sveta ekspresionizma. Njegova lirika je razpeta med intimno razpoložensko liriko, ki so jo oblikovala doživetja narave z rodnega Krasa, ter socialnokritično tematiko, ki izhaja iz tesnobe moderne civilizacije in kliče k delavskemu uporu. Po Kosovelovi smrti je izšla njegova pesniška zbirka „Zlati čoln“, pozneje pa še „Izbrane pesmi“, „Zbrana dela“ (I, II, III) in „Integrali“.
28. 5. 1641 se je rodil kranjski polihistor Janez Vajkard Valvasor. Na svojem gradu Bogenšperk je zbral ogromno knjižnico tiskov in rokopisov, zbirko starin in inštrumentov ter ustanovil grafično delavnico. Z razpravo o Cerknjskem jezeru je postal član angleškega kraljevskega društva. Izdal je več knjig, med njimi je najpomembnejša „Slava vojvodine Kranjske“, ki je bila natisnjena v Nuernbergu leta 1689. Največjo vrednost imata topografski in geografski del te knjige, ki temeljita na Valvasorjevih lastnih opažanjih. Pomembni so tudi etnografski podatki z mnogimi ilustracijami.
29. 5. 1830 se je rodil slovenski pisatelj Janez Trdina, romantični pripovednik folklorne smeri. Umetniško vrednost imajo zlasti njegove „Bajke in povesti o Gorjancih“, ki jih odlikujeta živo ljudsko izražanje in bogat slog. Kot maturant je Trdina napisal „Zgodovino Slovencev“, ki je kot prva slovensko pisana zgodovina našega naroda izšla pri Slovenski matici (1866).
30. 5. 1913 se je z londonskim mirovnim dogovorom končala balkanska vojna. Turčija se je morala odreči svojemu evropskemu ozemlju do črte Enos – Midija, Albanija je postala neodvisna država, Kreto je dobila Grčija, velesile pa naj bi odločile o otokih v Egejskem morju.
31. 5. 1854 je umrl najpomembnejši hrvaški skladatelj iz dobe ilirizma, Vatroslav Lisinski, star 35 let. Njegovo najbolj znano delo je prva hrvaška opera „Ljubezen in sovraštvo“.

AKTIV RK
NOVOTEKS

**HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.**

V prvem trimesečju so darovali kri

PREDILNICA NOVO MESTO

Brane Mitag (doslej že 28-krat), Mile Rajak (28), Novak Drago (20), Cvetka Tomšič (25), Emilija Zupančič (11), Emil Parkelj (25), Pavle Kupljenik (38), Alojz Urbič (22), Jožic Florjančič (21), Angelca Lindič (8), Anica Štandekar (22), Vinko Hribar (19), Ljubomir Jenko (11).

PRIPRAVA

Gabrijela Šuštar (17), Alojz Kristan (31), Ivanka Črnič (5), Avgust Poglajen (15), Anica Župevec (44), Jože Marn (22), Marjeta Medle (23), Franc Sluga (19), Bojan Florjančič (38), Anica Cesar (25), Rajko Petan (25), Martin Plantan (40), Mirsad Merdanovič (18), Marija Dobovičnik (9), Branko Terlep (9), Ljudmila Mesojedec (17).

TKALNICA

Miha Gril (18), Rudi Redek (21), Draga Nedelko (12), Jože Staniša (11), Justi Damjanovič (20), Svetin Andromako (5), Franc Kupljenik (12), Milka Gril (11), Janez Rudman (3), Martin Mežnar (3), Jože Erlih (16), Ivan Kocjančič (35), Jože Kosec (9), Jože Gorenc (6), Stane Bobnar ((13), Ivan Radoš (44), Ivanka Šmalc (20).

OPLEMENITILNICA

Ana Osolnik (12), Ljubo Klanščak (8), Jože Klančar (1), Ljuba Avgušin (28), Mihaela Turk (11), Ana Kralj (26), Zdenka Kotnik (17), Slavko Bogolin (33), Janez Rozman (6), Milka Božič (24), Rudi Zupan (40), Slobodan Skorupan (15), Ljubica Drkušič (5), Vida Golob (15), Angelca Zamida (5), Martin Kozjan (35), Stane Hočevnar (26), Jožica Mlakar (15), Marija Pavlič (17), Jože Cimermančič (14), Avgušina Stipič (26), Marija Grum (11).

INVESTICIJSKO-VZDRŽEVALNI SEKTOR

Anton Prešeren (3), Martin Može (26), Alojz Kavšček (28), Franc Kovšca (13), Jože Jerman (11), Anton Gole (14).

SKUPNE SLUŽBE TOZDA TKANINA

Bojan Čeh (43), Rihard Resnik (22).

KONFEKCIJA NOVO MESTO

Jože Smrekar (39), Rudi Gazvoda (10), Marija Škedelj (16), Pavla Drenik (15), Ludvik Mežan (4), Jože Rozman (21), Jože Mitag (20), Jože Mišmaš (37), Franc Murgelj (25), Marija Miklič (7), Jože Novak (17), Marija Golobič (11), Martin Radež (16), Anton Klemenčič (13).

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Jože Kinčič (26), Tine Filip (19), Miroslava Terzin (4), Jožica Štravs (6), Ana Hrnčič (9), Valentin Levstik (22), Stanko Anžlovar (20), Marija Siminčič (1), Bruno Koprivnik (9), Marija Dragan (8), Slavka Čeh (10), Erna Potočar (2).

MILENA

Za Jožeta ni važna starost

Jože Štine, delavec iz tkalnice, se je pričel s tekom ukvarjati leta 1975. Sam se je odpravil na tako imenovani partizanski marš v Kumrovec. Tekel je na 25 km dolgi progi, katero je tudi premagal, čeprav s težavo. Kljub temu pa je bil ta tek zanj veliko doživetje. Med tekom je bil deležen veliko pomoči od tekačev, ki so nastopili na partizanskem maršu. V največji krizi mu je pomagal maratonec iz Varaždina, Boris Kožare. Pomagali pa so mu tudi drugi tovariši.

Po tej prvi preizkušnji se je Jože začel aktivneje ukvarjati z maratonom. Leta 1977 je sodeloval na maratonu Zagreb – Čazma dolgem (60 km), 1978 si je zastavil cilj: preteči 30 maratonov. Odločil se je, da bo sodeloval na maratonu v Bil Bienu v Švici. Ta maraton je eden najbolj napornih, saj je potrebno preteči 100 km. Jože je zagrizel, to razdaljo tudi premagal in sicer v 20 urah in 48 minutah. Na tem maratonu je odstopilo 1387 tekačev (od 4000 sodelujočih). Jože je zasedel 2411. mesto. Za nagrado je dobil medaljo in štartno številko za spomin. Tega leta se je udeležil maratona v Muenchnu.

Štartal je s številko 1411 in prišel na cilj 40 km dolge proge v 3 urah in 37 minutah. Prvi večji uspeh je dosegal na teku v Umagu, ko je dosegel drugo mesto med veterani. Na krosu v Ajdovščini je zasedel odločno 7. mesto (od 35 tekmovalcev). Leta 1978 je izboljšal čas na maratonu Zagreb – Čazma, saj je 60 km pretekel v 5 urah in 32 minutah. Istega leta je zasedel 3. mesto na odprtem krosu. Tako je Jože leta 1978 opravil 24 nastopov, kar je lep uspeh, čeprav si je zastavil 30 tekov.

Leto 1979 je bilo za Jožeta leto velikih naporov. Udeležil se je novoletnega teka v Varaždinu in zasedel 28. mesto (med 57 udeleženci). Na Jasi maratonu je zasedel 69. mesto s časom 3 ure 58 minut. Na prvenstvu Slovenije v maratonu je dosegel med veterani 8. mesto. Sodeloval je tudi na partizanskem maršu v Ljubljani. Velik uspeh je dosegel v malem maratonu v Brežicah, kjer je zasedel prvo mesto med veterani, na teku v Radovljici pa je zasedel 2. mesto.

Ker je Jože želel opraviti 30 tekov, je sodeloval na številnih prireditvah. Udeležil se je

tudi mitinga za memorial Borisa Hanžekoviča, čeprav ni imel pravice nastopiti, kajti to je tekmovanje za vrhunske atlete. Po daljšem pregovarjanju so mu le dovolili nastop na 5.000 metrov. Zmagal je Zdravko Kuzmanovič s časom 14 minut in 30 sekund, Jože pa je zasedel

zadnje mesto s časom 20 minut 49 sekund. V Sportskih novostih je izšla slika, na kateri so bili vsi nastopajoči vrhunskega razreda in pa seveda Jože. Tako je nastala tudi naslednja šala, ki je bila napisana pod to sliko: „Neslavna utrka sa četiri tekača i jednog šetača.“

Tudi leta 1979 se je udeležil teka v Bil Bienu. Takrat je nastopilo 3946 tekačev in Jože je osvojil 1251. mesto s časom 14 ur 31 minut. Zopet je prejel spominsko medaljo in diplomu. Na maratonu Djure Djakovića in Nikole Hečimovića je Jože zasedel 14. mesto in dosegel čas

1 uro 40 minut (na 25 km dolgi progi). Tako je Jože leta 1979 opravil 35 nastopov, kar je izreden uspeh.

Jože Štine še sodeluje na raznih prireditvah in želimo mu veliko uspeha.

MIHA LEGAN

JANA VAM SVETUJE

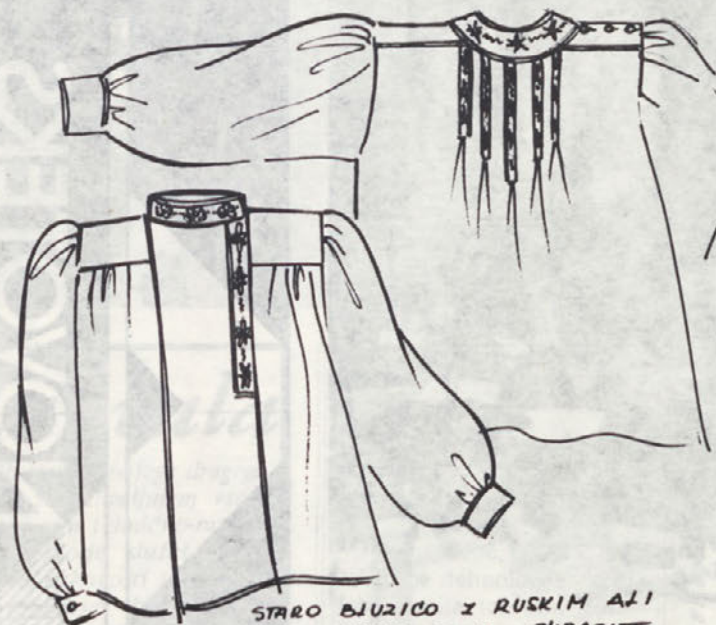
12 STAREGA KRILA - NOVO ROMANTIČNO

1. NAŠIJE ČIPKO KAR POVRH KRILA

2. S ČIPKASTIH BLAGOH POŠIVITE KRILU, PODALJŠAJTE GA IN DIGLED BO "FOLKIORNI" - MODNI

NABRANO, NABRANO, ŠIROKO...

STARO BIJUZICO Z RUSKIM ALI POLOŽENIM OVRATNIKOM OKRASITE Z BARVNIMI BORDURAMI, KAKOR NAREKUJE MODA

IZ STARE NOSEČNIŠKE ALI ŠIROKE OBLIKE NAREDIJE MODNO TUNIKO. ZAPOMNITE SI: TUNIKA MOBA BITI DOLGA!

ZELO PRIMEREN BLAGO ZA TA MODEL JE NOVOTEKOV TISKAN ALI ENOBARVNI JERSEY (DEBS)

PAS, KI GA ZAVEZETE PREKO BOKOV, OBVEZNO POD PASNO ŠIRINO, JE LAHKO IZ ISTEGA MATE-RIALA KOT TUNIKA

2. seja delavskega sveta tozda Konfekcija I je bila 12. aprila 1982

Pod prvo točko dnevnega reda je delavski svet razpisal referendum za sprejem sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev ter imenoval ustrezne komisije.

Pod drugo točko dnevnega reda je bil sprejet sklep, da se izdela lokacijska dokumentacija za prizidek med konfekcijo in skladiščem hlač.

Delegati so opozorili tudi na več problemov, s katerimi se v proizvodnji srečujejo. Tako so opozorili, da se je kvaliteta v krojilnici bistveno poslabšala, ter zato zadolžili direktorja tozda, vodjo proizvodnje in operativnega kontrolorja, da do naslednje seje DS pripravijo ukrepe za izboljšanje kvalitete.

Nadalje so delegati pripomnili, da so pogoji dela, posebno na nekaterih mestih, v poletnih mesecih nemogoči zaradi prehude vročine in premajhne zračnosti prostorov. Z izboljšanjem pogojev dela bi se gotovo povečala produktivnost in kvaliteta dela, zato so imeli tudi pripombe na gradnjo pisarne na terasi pri konfekciji ter menili, da bi bil ta prostor bolj potreben konfekciji.

1. seja delavskega sveta tozda Trgovina je bila 20. aprila 1982

Delavski svet se je na 1. zasedanju konstituiral in sicer je za predsednika delavskega sveta imenoval Slavka Polaka, za njegovega namestnika pa Dobriša Mojstoviča. Imenoval je še članke izvršnega odbora DS ter komisij in sicer:

v izvršni odbor DS: Vilka Kambiča, Mojca Juršič, Dragana Stankovič, Mirjano Đurovič in Mira Joviča;

v komisijo za delovna razmerja: Anico Lipar, Mojca Peroci in Fadilo Agič;

v skupno stanovanjsko komisijo: Mira Joviča in Mirjano Pečnik;

v komisijo za nabavo in odpis osnovnih sredstev: Gojka Staniča, Braneta Derganca in Jožico Ferenčak.

V nadaljevanju se je DS med drugim sprejel samoupravni sporazum o oblikovanju konferenc delegacij, samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske kulturne skupnosti in kulturne skupnosti Slovenije. Sprejel je tudi samoupravni sporazum o kreditiranju izgradnje tehničnih delavnic pri Centru za usmerjeno izobraževanje Novo mesto in sicer daje tozda Trgovina centru kredit v znesku 41.000 dinarjev.

Nadalje je delavski svet razpravljal o planu skupne porabe (stanovanjski del) ter za posojila za novogradnje in rekonstrukcije namenil 416.409 dinarjev.

Pod zadnjo točko dnevnega reda pa je delavski svet med

drugim sprejel sklep, da se s Tregradom iz Trebnjega podpisše pogodbo za izvajanje gradbenih del nove trgovine na glavnem trgu. Po predvidevanjih naj bi bila zgradba prenovljena do konca meseca oktobra letošnjega leta. DS je sklepal tudi o nabavi opreme za prodajalno Sarajevo in Vrbas.

Izredna seja delavskega sveta tozda Tkanina je bila 29. aprila 1982

Delavski svet je na izredni seji sklepal o nabavi osebnega avtomobila Lada karavan v znesku blizu 240.000 dinarjev. Delavski svet je bil seznanjen, da bo navedeni avtomobil namenjen predvsem za potrebe kooperacije pa tudi za ostale usluge IVS za posamezne temeljne organizacije in DSSS, na katere se bodo stroški uporabe tudi fakturirali.

Pod točko razno pa je bil sprejet sklep, da se najame inozemski kredit v višini 1.200.000 DM za nakup 60 ton volnena česanca od firme W. A. Fritze in CO iz Zahodne Nemčije.

2. seja delavskega sveta DSSS je bila 21. aprila 1982

Dnevni red je obsegal 5 točk. Delavski svet je med drugim obravnaval predlog za povečanje osnove za izračun OD trgovskih zastopnikov za drugi kvartal letošnjega leta. Glede na dvig osebnih dohodkov vseh zaposlenih v delovni organizaciji je delavski svet povečal osnovo za izračun OD potnikov od 21.000 na 23.000 dinarjev.

DS je sprejel samoupravni sporazum o oblikovanju in delu konference delegacij za delegiranje skupnih delegatov v zbor uporabnikov skupščine izobraževalne skupnosti za tekstilne usmeritve v SR Sloveniji.

Nadalje je DS sklepal o izdelavi nadstreška (strehe) na transportnih vratih skladišča konfekcije, pod zadnjo točko dnevnega reda pa je bil informiran, da je delovna organizacija dolžna plačevati predhodne zdravstvene in psihofizične preglede delavcev. Ker naša DO tega do sedaj ni izvajala, je bila opozorjena od sisov družbenih dejavnosti iz Novega mesta. Preglede naj bi DO plačevala po preteku poizkusnega dela delavca, ki se pri nas zaposli.

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

NOVOTEKS

S proslave praznika dela v Novoteksu

Zahvala

Ob izgubi mojega dragega očeta se zahvaljujem vsem sodelavcem tehnično-razvojnega sektorja, službi za napredek kakovosti ter Društvu inženirjev in tehnikov tekstilne industrije Novoteks za podarjeno cvetje in izrečena sožalja.

Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

NEVA KOVAČIČ

Obvestilo

Irena Celič, dipl. inž. tekstilne tehnologije, vodja laboratorija tekstilne tovarne Novoteks, je bila izvoljena v svet VTO Tekstilna tehnologija FNT Ljubljana iz vrst uporabnikov izobraževalne skupnosti za tekstilne usmeritve SR Slovenije.

Tekmovali smo v vedri rekreaciji

Začele so se delavske športne igre občine Novo mesto

V sredo, 24. marca, je bilo tekmovanje v vedri rekreaciji v telovadnici OS Bršljin. Vedra rekreacija zajema naslednje discipline: skakanje preko vrvi, skok v dalj z mesta, podajanje medicinke sede, vlečenje vrvi. Ekipa DO Novoteks je imela za nasprotnike fante in dekleta iz ISKRE in CESTNEGA PODJETJA. Fantje in dekleta iz Novoteksa — Tine Filip, Jovo Pet.ič, Zdenko Ban, Ivi Goričar, Franc Brezovar, Lidija Plut, Martina Makše, Marjana Pečnik in Duška Škedelj — so v prvem krogu premagali ekipo EO Iskra z rezultatom 10:6. Pri preskokih preko vrvi, skoku z mesta v dalj in podajanju medicinke sede je bila boljša ekipa DO Novoteks, medtem ko je bila v vlečenju v rvi boljša ekipa Iskre. V drugem srečanju med ekipama Novoteksa in Cestnega podjetja so ravno tako slavili fantje in dekleta Novoteksa z rezultatom 10:6. Zmagali so v vseh treh disciplinah. V vlečenju vrvi so bili boljši fantje in

dekleta Cestnega podjetja. V obeh srečanjih je bila slabost naše ekipa v vlečenju vrvi. Nato so se pomerile ekipa Iskre in Cestnega podjetja. Po ogorčenem boju je bila boljša ekipa Iskre, ki je zmagala z rezultatom 9:7. Preskok preko vrvi, in skok z mesta v dalj sta pripadala Iskri, podajanje medicinke sede je bilo neodločeno, v vlečenju vrvi pa so zmagali fantje in dekleta Cestnega podjetja.

Tako so naši fantje in dekleta zmagali preu Iskro, ki je zasedla drugo mesto, in Cestnim podjetjem, ki je zasedlo tretje mesto. Vse ekipe se bodo ponovno srečale v jesenskem delu, nato pa bo zmagovalna ekipa nastopila decembra v finalu ob zaključku delavskih športnih iger. V vedri rekreaciji nastopa 12 ekip iz občine Novo mesto.

Ekipa Novoteksa ima lepe možnosti, da nastopi v finalu, kjer bodo samo tri ekipe.

MIHA LEGAN

Z vašim predlogom do boljših rešitev

V LB Temeljni dolenjski banki Novo mesto so se odločili za namestitev poslovalnih nabiralnikov v vseh enotah banke na območju občin Črnomelj, Mežica, Novo mesto in Trebnje. S tem želijo v banki omogočiti varčevalcem in občanom, da hitro in neposredno sporočijo, kaj jim ni všeč na področju poslovanja z občani, ali pa posredujejo svoja mnenja in predloge, kako bi banka nekatere pomanjkljivosti v bodoče lahko odpravila.

Kako in kaj narediti, če ima varčevalec ali občan pritožbo, mnenje ali predlog?

V enotah banke oziroma na njihovih bančnih pultih so dostopni obrazci — listi, na katere lahko posameznik napiše svoje ugotovitve. Morda se je v zadnjem času komu dogodilo, da bančni delavec ni imel pravičnega odnosa ali pa ni znal dati ustreznega pojasnila ozi-

roma odgovora na zastavljeno vprašanje. Lahko se primeri, da pritožba občana ni bila v banki primerno in pravočasno rešena. V navedenih in podobnih primerih je potrebno samo, da občan na obrazec, ki mu je pri roki na bančnem pultu, v rubriko „pritožbe, predlogi in sugestije“ napiše svoja zapazanja, pripombe in predloge, svede pa bančnega delavca in servis banke lahko tudi pohvali. Izpolnjen obrazec je potrebno samo še vreči v nabiralnik, ki je nameščen v vsaki enoti banke. Če pa kdo želi pismen odgovor v zvezi z zadevo, ki jo je navedel, pa je potrebno napisati naslov.

Z akcijo „z boljšim predlogom do boljših storitev“ želi banka izboljšati svoje storitve v zadovoljstvo varčevalcev in občanov pri urejanju denarnih zadev v LB Temeljni dolenjski banki Novo mesto.

Letenje z zmaji

Vsaka stvar, ki je kdajkoli vzletela, se zanesljivo vrne na tla. To je stara pilotska resnica, ki jo tudi zmajarji skoraj vedno dobesedno spoštujemo. Ker smo po načinu letenja najbližji pticam, se včasih tudi pri pristajanju zgledujemo po njih.

Tako pristajamo na smrekah, bukvah, hrastih v gmajni, korazi ali kakem drugem priročnem mestu, ki je pač pri roki. Zato si vsak zmajar počasi pridobi osnovne veščine takega uspešnega pristajanja. Sam kljub so razmerno kratkemu „stažu“ nisem neizkušen. Izkušnje sem pričel pridobivati, ko mi „perje“ še ni dobro pognalo. Na našem šolskem terenu je bilo nekaj grmov in stara oklesčena jablana. Med učenjem sem obiskal vse te zanimive prepreke, pa tudi pozneje nisem okleval pri širjenju tako pridobljenega znanja. V dnevniku, katerega redno vodim, imam pri poletu „sedem“ zapisano: „Pri pristajanju preletel grmovje ob reki, reko in nato prispel do jablane...“. Resnici na ljubo se je tu tisti polet tudi končal. Bilo je v jesenskem času, jablana je bila pred mojim pristankom polna slastnih zrelih sadežev. Po končanem manevru pristajanja je na njenih polomjenih vejah ostalo le še malo jabolok. Lanko si mislite, zakaj.

Po tem dogodku v dnevniku kar celo leto ne beležim nič posebno zanimivega ali celo pretresljivega. Skoraj natančno na obletnico mojega pristanka na jablani pa sem preizkusil še drugo drevesno vrsto. Izbral sem si prav čedno vitko smreko sredi manjšega kraja, pristanek pa je bil sila atraktiven in temeljit. S tovarišem sva se dve debeli uri trudila, preden sva mojo letalno napravo povsem razdrla in jo po delih spravila z drevesa. Ja, pa še to sem si zapomnil, da spada smreka med iglavce.

Gozdno gospodarstvo nato polna dva meseca ni imelo opravka z menoj. Pa ne za dolgo, iz višine sem opazoval

lepo jaso, videl pa sem tudi skupino bukev in osamljen bor. Tja me je odnesel zlomek po odpiranju padala. Hotel sem namreč preizkusiti padalo in to zgolj iz radovednosti, če seveda ne upoštevam kovita, ki sem ga pred tem namerno in seveda „mojstrsko“ izvajal. Trajalo je natančno 24 ur, preden sem s pomočjo dveh prijateljev in sedemmetrske lestve spravil zmaja in padalo z drevja.

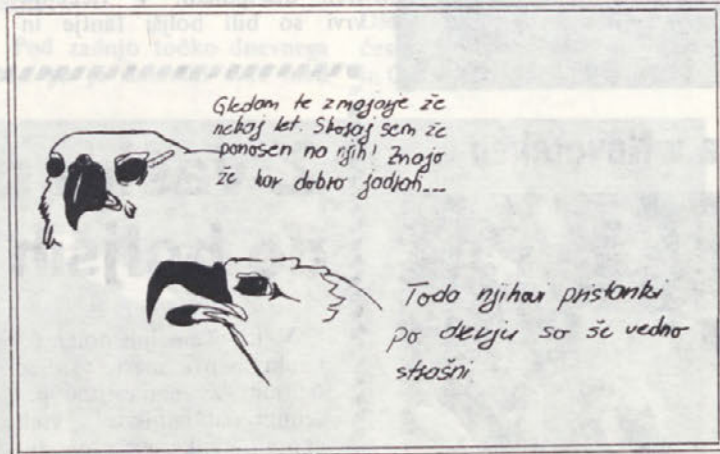
Ker so me pozneje prepričevali, da imajo daljše lestve samo še gasilci, sem se raje preusmeril na nižje kulture. Morda je bil kriv rotorček (to pravim jaz), morda tudi nespretno pristajanje (to trdijo drugi), znašel sem se nad njivo koruze, ki je segala od obzorja do obzorja. V naši pokrajini sicer nimamo toliko koruze, vendar z višine nekaj metrov res ne moreš videti še kaj drugega! Po končani proceduri pristajanja sem moral

poiskati pomočnike, ki pa so morali „zadovoljiti“ vsaj en pogoj, in sicer, da so višji kot dva metra.

Do zdaj moj zadnji eksperimente te vrste je bil pristanek v vrbovju. To je bil pravi podvig zato, ker sem pred pristankom v doletu preletel skoraj neskončno velik travnik in tako spet zadovoljil svojo željo po oponašanju ptičjih pristankov na drevesih.

Naj se na koncu še malo pohvalim: kot ptiči, ki pri pristanku na drevju ne lomijo svojih kril, tudi moj zmaj po najbolj atraktivnem in preprosto divjem pristanku ni bil poškodovan. Pa vendar, ko boste kdaj hodili po gozdu, se le ozrite tudi v krošnje, morda mi boste lahko pomagali.

ZLATKO ŽELJKO

Zabvala

Vsem sodelavcem pri-
srčna hvala za izrečeno so-
žalje in venec na grob moje
ljubljene, dolgo trpeče in
umrle mame.

ANTON KOS

DOPISUJTE
V GLASILO
NOVOTEKS

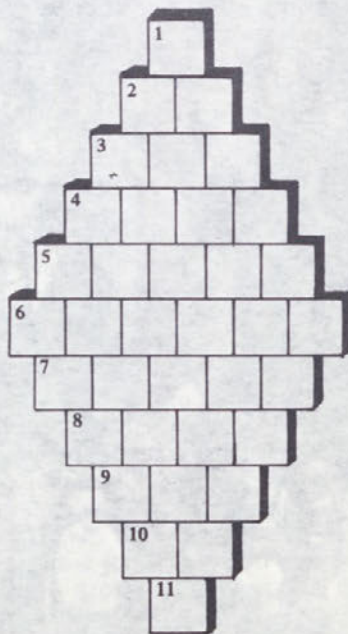
Zabvala

Ob mnogo prerani smrti
mojega dragega moža se vam,
iskreno zahvaljujem za
spremnost na njegovi zadnji
poti, za izraze sožalja ter za
denar, ki ste ga nakazali
namesto cvetja na grob skla-
du za drage medicinske in-
strumente pri občinskem
odboru Rdečega križa Novo
mesto.

V globoki žalosti ob iz-
gubi ljubljenega moža mi je
ob slovesu vaša prisotnost
pomenila veliko tolažbo in
uteho.

PAVLA AVBAR

Vreteno

1. samoglasnik
2. avtomobilska oznaka za mesto na štirih rekah v SR Hrvatski
3. stara merska enota
4. prostor ob reki
5. vitka
6. ime glavnega direktorja DO Novoteks
7. tuje moško ime
8. poljedelsko orodje
9. žuželka
10. središče vrtenja
11. kisik

Če ste v 4. številki našega glasila pravilno rešili vreteno, ste dobili:

1. A, 2. DA, 3. DAN, 4. ANDI, 5. DINAR, 6. TRDINA, 7. RTINA, 8. TINA, 9. INA, 10. IN, 11. N.

Pri reševanju vretena vam uredniški odbor želi prijetno razvedrilo.

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jović, Mojca Peroci, Katica Zuanović, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Marjan Žalac in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKST, Novo mesto, Foersterjeva 10 – Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.

Fotografski posnetki, ki jih objavljamo v glasilu, so izdelek našega delavca Antona Pungerčarja iz predilnice.

Fotografiranje je bilo sprva njegovo razvedrilo, pozneje pa je prijavil popoldansko obrt in se tako pričel s fotografijo poklicno ukvarjati.

Po naročilu pride fotografirat tudi na dom. Slika na porokah, raznih obletnicah, proslavah, pogrebi in podobno. Če želite spomin na določen dogodek, ki vam kaj pomeni, povabite tovariša Pungerčarja, da vam naredi nekaj posnetkov. Našli ga boste v predilnici ali doma (Slakova 2a), lahko ga tudi pokličete po telefonu 24-304 in se z njim pogovorite.